

НАРЕДБА 6 от 5.04.2012 г. за компетентност на морските лица в Република България

Издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, обн., ДВ, бр. 31 от 20.04.2012 г., доп., бр. 81 от 17.09.2013 г., в сила от 17.09.2013 г., изм. и доп., бр. 84 от 10.10.2014 г., бр. 83 от 27.10.2015 г., бр. 10 от 27.01.2017 г., доп., бр. 12 от 11.02.2020 г., в сила от 1.02.2020 г., изм., бр. 71 от 11.08.2020 г.

Глава първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят минималните изисквания и националните стандарти:

1. за компетентност на морските лица, свързани с видовете правоспособности и длъжностите, които могат да се заемат с тези правоспособности, за придобиване на правоспособност, поддържане на квалификацията, специалната и допълнителната подготовка, условията и реда за освидетелстване и регистрация на морските лица, с цел повишаване безопасността и здравето при работа, опазването на морската и речната среда и имущество на море и река;

2. към учебните заведения и центрoвете за професионална квалификация, извършващи подготовка и обучение по морски и речни специалности, за достигане на нормите за подготовка и компетентност на морските лица, по отношение на учебните програми, наличието и прилагането на система за управление на качеството на учебния процес, материалната база, квалификацията на преподавателите, инструкторите и оценителите и учебната практика;

3. към корабопридетелите.

(2) С наредбата се определя редът за:

1. комплектуване на кораба с екипаж;

2. носене на вахтената служба на кораба от морските правоспособни лица;

3. признаване на правото на граждани на държави - членки на

Европейския съюз, да заемат длъжност на кораб, плаващ под българско знаме, получено в тези страни;

4. признаване правото на граждани на трети страни да заемат длъжност на кораб, плаващ под българско знаме, които:

а) (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) притежават свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност за работа на танкери, издадено от държава - членка на Европейския съюз, или

б) (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) притежават свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност за работа на танкери, издадено от трета страна, призната от Европейския съюз, или

в) (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) притежават свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност за работа на танкери, издадено от друга страна по Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (Конвенция STCW), която е различна от посочените по-горе страни.

(3) Контролът за спазване изискванията по тази наредба се осъществява от Изпълнителна агенция "Морска администрация" (ИА "МА").

(4) В дейността си по прилагане на наредбата ИА "МА" поддържа и прилага система за управление на качеството.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Наредбата не се прилага за екипажите на граничнополицейските кораби, на военните и спомагателните кораби на военноморския флот, както и на други държавни или експлоатирани от българската държава кораби, които се използват изключително с нетърговска цел – за осъществяване на държавни функции.

Чл. 2. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Морски лица са лицата, които имат необходимата подготовка и притежават свидетелство за правоспособност, свидетелство за професионална компетентност или друг равностоеен документ, придобити по реда на тази наредба, и заемат длъжности на кораб или на брега.

(2) Компетентност на морските лица е способността им да изпълняват задълженията си на борда на кораба в съответствие с

нормативните изисквания и при наличие на необходимите знания, умения и опит, а за длъжностите, за които това се изисква - и наличие на правоспособност, съответстваща на функциите им и на нивото на отговорност.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Морски правоспособни лица за речно или морско корабоплаване са лицата, които притежават свидетелство за правоспособност, свидетелство за професионална компетентност или друг равностоен документ, придобити или признати при условията и по реда на тази наредба.

Чл. 3. (1) Всички морски лица се обучават и освидетелстват, както е посочено в тази наредба и:

1. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за морско корабоплаване – в съответствие с изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците от 1978 г., както е изменена, наричана по-нататък "Конвенция STCW", и на Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ, L 323 от 2008 г.), изменена с Директива 2012/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. (ОВ, L 343 от 2012 г.), наричана по-нататък "Директива 2008/106/ЕО";

2. за речното корабоплаване - в съответствие с препоръките за подготовка на водачите на кораби и снабдяването им със свидетелства за правоспособност за международното корабоплаване на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ООН), Дунавската комисия и директиви 96/50/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно хармонизирането на условията за получаване на национално удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешни водни пътища в Общността (ОВ L 235, 17/09/1996) и 91/672/ЕИО на Съвета от 16 декември 1991 г. относно взаимното признаване на национални свидетелства за капитани на речни кораби за превоз на стоки и пътници по вътрешни водни пътища (ОВ L 373, 31/12/1991).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Националните стандарти за компетентност на морските лица се определят от изпълнителния директор на ИА "МА" и се публикуват на интернет страницата на ИА "МА".

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ, ПЛАВАТЕЛЕН СТАЖ И ЗДРАВΟΣЛОВНА ГОДНОСТ

Раздел I

Изисквания за придобиване на правоспособност

Чл. 4. (1) За придобиване на правоспособност могат да кандидатстват лица:

1. навършили 18 години или възраст, определена в изискването за придобиване на съответната правоспособност;
2. здравословно годни за работа на кораб;
3. с одобрено образование или завършили одобрен курс;
4. притежаващи плавателен стаж, когато се изисква такъв.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Морските лица, които ще работят на морски кораби или кораби за спорт и развлечение, използвани с търговска цел на море, преминават допълнителна подготовка в зависимост от заеманата длъжност съгласно приложение 1. Допълнителната подготовка може да бъде включена в образователната програма по морски специалности или преминава в отделен курс. Допълнителната подготовка се удостоверява с издадено от ИА "МА" свидетелство.

(3) Морските лица, които ще работят на определен тип морски кораби, като пътнически кораби, ро-ро пътнически кораби, нефтени танкери, химикаловози, газовози, кораби с дедует над 150 000 тона и други кораби със специфични маневрени качества, освен подготовката по ал. 2 преминават и специална подготовка в зависимост от заеманата длъжност и типа кораб съгласно приложение 1.

(4) Морските лица, които ще работят на речни кораби, в зависимост от заеманата длъжност и типа кораб преминават специална и допълнителна подготовка съгласно приложение 2.

Чл. 5. Длъжностите на кораби, плаващи по вътрешните води на Република България, се заемат от лица, притежаващи правоспособност за морско или за речно корабоплаване.

Чл. 6. Морските лица придобиват правоспособност при наличие на:

1. диплома за завършено одобрено образование;
2. свидетелство за предходна правоспособност, издадено от ИА "МА", или:
  - а) потвърждение на свидетелство за предходна правоспособност, издадено от страна - членка на Европейския съюз, когато се изисква такава, или
  - б) потвърждение на свидетелство за предходна правоспособност, издадено от трета страна, с която Република България има споразумение по Правило I/10 от Конвенция STCW, или
  - в) потвърждение на свидетелство за предходна правоспособност, издадено от трета страна, с която Република България има споразумение, съгласно Препоръките на Дунавската комисия;
3. документ, удостоверяващ наличието на плавателен стаж;
4. удостоверение за успешно завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА", когато се изисква това;
5. медицинско свидетелство за здравословна годност съгласно глава втора, раздел III;
6. (изм. и доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) преминалата учебно-производствена практика, учебна плавателна практика и/или учебен плавателен стаж, документирани в дневник за практическа подготовка в зависимост от придобиваната правоспособност;
7. одобрен протокол за успешно положен изпит, когато се изисква такъв.

Чл. 7. Изпитите за придобиване на правоспособност, отмяна на ограничение или за потвърждаване на правоспособност се провеждат по ред, определен в глава шеста, раздел III.

Раздел II

Плавателен стаж

Чл. 8. (1) Плавателен стаж на морско лице е действителното време, прослужено на търговски кораб по време на експлоатацията му, свързано с изпълнение на функциите, определени за съответната длъжност.

(2) За плавателен стаж се признава и времето, прослужено на кораб

при:

1. (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) провеждане на учебно-производствена практика, учебна плавателна практика и плаване като стажант на кораб в експлоатация под ръководството на инструктор, капитана, назначен от него офицер, главния механик или друго квалифицирано лице - само за придобиване на първоначална правоспособност или за отменяне на ограничение за заемане на определена длъжност;

2. зимуване - до 3 месеца само за потвърждаване на правоспособността;

3. ремонт и докуване - до 3 месеца;

4. (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 12 от 2020 г., в сила от 1.02.2020 г.) изпълнение на задължения като: пилот, капитан на влекач, служител от специализираната администрация на ИА "МА" или на призната класификационна организация, изпълняващ задължения по освидетелстване на кораби, инспектор по разследване на произшествия в корабоплаването от дирекция "Звено за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт" на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията или от Националния борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт, преподавател на одобрен навигационен тренажор или на одобрен тренажор - машинно отделение, одобрен тренажор - GMDSS, оператор на система за управление на корабния трафик или суперинтендант на корабоплавателна компания - само за потвърждаване на правоспособността, което се отразява в моряшкия картон на лицето;

5. (отм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.).

(3) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Оценката на плавателния стаж по ал. 2 за изпълнение на функциите, определени за съответната длъжност, се извършва и удостоверява във формата съгласно приложение 2а.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Плавателният стаж се отчита по данните, вписани в моряшкия картон на лицето при постъпване на длъжност на кораб чрез запис в моряшкия паспорт и/или записа на капитана на кораба в моряшката книжка за работа на море (приложение 3) или служебната книжка за работа на река (приложение 4), удостоверяващи периода на работа и

заеманата длъжност.

Чл. 9. (1) Плавателният стаж за работа на море се изчислява в дни, месеци и години според:

1. вида и тонажа на кораба;
2. района на плаване;
3. пропульсивната мощност на корабната силова уредба (КСУ);
4. изпълняваната длъжност на кораба.

(2) Един месец плавателен стаж е равен на календарен месец или на 30 дни, когато е съставен от сумиране на периоди, по-малки от един календарен месец.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Плавателният стаж се удостоверява с моряшка/служебна книжка или с удостоверение за плавателен стаж (приложение 5), издадено от съответната дирекция "Морска администрация"/Дирекция "Речен надзор" (Д "МА"/Д "РН"), където лицето се води на отчет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Моряшка/служебна книжка се издава на български морски лица, както и на студенти и ученици по морски специалности в български учебни заведения, които ще провеждат плавателен стаж. Моряшка книжка се издава след преминалата основна подготовка по морска безопасност.

Чл. 10. (1) (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) За снабдяването на водачите на кораби със свидетелства за правоспособност за корабоплаване по вътрешните водни пътища плавателният стаж се отчита освен по чл. 9 и по брой преминавания през обособените участъци на р. Дунав съгласно приложение 6.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) За преминаване през обособен участък на р. Дунав се зачита плаването, обхващащо най-малко районите за задължително преминаване съгласно приложение 6а, при заемане на длъжност в палубна команда и изпълнение на функциите, определени за съответната длъжност, което се удостоверява със служебната книжка.

(3) За брой преминавания през обособените участъци на р. Дунав се признават преминаванията в рамките на последните 10 години, от които най-малко 3 преминавания във всяка посока, в рамките на последните 3 години.

(4) За една година плавателен стаж на водачите на кораби в

речното корабоплаване се признава времето, през което лицето има реализирани 180 ефективни плавателни дни. За период от 365 последователни дни за плавателен стаж се признават най-много 180 плавателни дни.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 83 от 2015 г.) Времето на учебно-производствената практика, на учебната плавателна практика и на плаването като стажант се признава за плавателен стаж за придобиване на първоначална правоспособност. Плавателната практика като стажант трябва да бъде проведена не по-рано от 5 години преди придобиване на правоспособността.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 83 от 2015 г.) Изпълнението на задачите от програмата за практическа подготовка на борда на кораба по време на учебно-производствената практика, учебната плавателна практика и плаването като стажант се извършват след преминаване на съответната теоретична подготовка и се отразяват в дневник за практическа подготовка.

(3) Формата на дневника и програмите за провеждането на практическата подготовка се утвърждават от изпълнителния директор на ИА "МА" или упълномощено от него лице.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Дневникът се регистрира в съответната Д "МА"/Д "РН", където лицето се води на отчет, преди началото на учебната плавателна практика или учебен стаж.

(5) Изпълнението на всяка една от задачите за практическа подготовка, отразени в дневника, се потвърждава от лицето, под чието ръководство е проведена учебната плавателна практика или плаването като стажант.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Учебната плавателна практика и плаването като стажант се считат за успешно проведени, когато след приключването им дневникът за практическа подготовка е оценен положително от комисия на съответната Д "МА"/Д "РН". Оценката е положителна, когато практическата подготовка е проведена по одобрената програма, с необходимата продължителност и кандидатът демонстрира съответстващи на стандартите знания и умения.

Раздел III

Здравословна годност

Чл. 12. (1) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Всеки член на екипажа на

търговски кораб и кораб за спорт, туризъм и развлечение, използвани с търговска цел и плаващи под българско знаме, или кандидат за свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност трябва да отговаря на нормите за здравословна годност за заемане на съответната длъжност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Здравословната годност на морските лица се установява и удостоверява при условията и по реда на Наредба Н-11 от 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България (ДВ, бр. 41 от 2014 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Издаването, регистрацията и контролът на издаваните от медицинските заведения свидетелства за здравословна годност се осъществяват в съответствие със системата от процедури, въведени в съответното медицинско заведение.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Въз основа на медицинско свидетелство, издадено при условията и по реда на Наредба Н-11 от 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България, служителите в ИА "МА", изпълняващи функции по контрол и регистрация на морските лица, правят запис за здравословната годност и в служебните книжки на морските лица, заемащи длъжност на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища.

(5) Освидетелстването и издаването на медицинско свидетелство за здравословна годност могат да се извършват и от медицинско заведение или медицинско лице, одобрено от администрацията на някоя от държавите - членки на Европейския съюз, и от трета страна, с която Република България има споразумение по Правило I/10 от Конвенция STCW, когато морското лице се намира зад граница и срокът на валидност на свидетелството му по ал. 2 или вписаният в служебната книжка срок е изтекъл.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) Медицинските свидетелства се регистрират в съответната Д "МА"/Д "РН", в която морското лице се води на отчет, като в моряшкия му картон/служебната книжка се вписват наименованието на медицинското заведение, издало свидетелството; номерът, под който свидетелството е регистрирано в него; датата на издаване; срокът на валидност и ограниченията, ако има такива. Данните се вписват и в електронния регистър на морските лица.

(7) Ограниченията по ал. 6 се вписват в свидетелството за правоспособност на лицето или в потвърждението по Правило I/10 от Конвенция STCW78, както е изменена.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) При изтичане срока на валидност на медицинското свидетелство за здравословна годност лицето е длъжно да премине отново освидетелстване и да представи новото си медицинско свидетелство в съответната Д "МА"/Д "РН", където се води на отчет.

Глава трета

КОМПЛЕКТУВАНЕ НА КОРАБИТЕ С ЕКИПАЖ. КОРАБНИ ДЛЪЖНОСТИ И ПРАВОСПОСОБНОСТИ

Раздел I

Комплектуване на корабите с екипаж

Чл. 13. (1) Екипажът на всеки кораб, плаващ под българско знаме, включва достатъчен брой морски правоспособни лица, необходими за осигуряване на безопасността, сигурността и опазването на морската среда от замърсяване.

(2) Минималният брой на правоспособните морски лица в екипажа на търговски кораб и кораби за спорт, туризъм и развлечение, използвани с търговска цел, е не по-малко от определените в приложения 8, 9 и 10, като техните длъжности се определят в зависимост от района на плаване, тонажа, мощността и типа на корабната силова уредба.

(3) Изпълнителният директор на ИА "МА" или упълномощено от него лице може да разреши съвместяване на длъжности или промяна на броя на морските правоспособни лица във вахтите или смените на кораби с ограничен район или продължителност на плаване, с автоматизирана силова уредба, с централен пулт за управление, с опростено управление или особена конструкция.

Чл. 14. (1) При извършване на далечно плаване екипажът на корабите с големина 500 бруто тона (БТ) и повече, на пътническите кораби, включително високоскоростните, както и на плаващите съоръжения, които попадат в обхвата на Международния кодекс за сигурност на кораби и пристанищни съоръжения, задължително включва корабен офицер по сигурността, който е завършил необходимата специална подготовка.

(2) Корабопритежателят може да възложи на член на екипажа от управленско или от оперативно ниво при изпълнение на неговите функции да изпълнява и функциите на корабен офицер по сигурността.

Чл. 15. (1) Корабопритежателят или операторът определя подходящ, общоразбираем за членовете на екипажа работен език на борда на кораба, който се вписва в корабния дневник.

(2) Членовете на екипажа на морските пътнически кораби трябва да владеят английски език за общуване с пътниците в степен, осигуряваща безопасността на кораба и лицата на борда, в случай на аварийна ситуация.

Чл. 16. (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Морските правоспособни лица от екипажа на морски кораб заемат длъжности, класифицирани в следните нива на отговорност:

1. управленско ниво – ниво на отговорност, при което се изпълняват функциите, определени за длъжностите капитан, старши помощник-капитан, главен механик и втори механик, и се осъществява контрол за правилното изпълнение на всички функции, попадащи в кръга на съответната отговорност от оперативно или изпълнителско ниво;

2. оперативно ниво – ниво на отговорност, при което се изпълняват функциите, определени за длъжностите вахтен помощник-капитан, вахтен механик или дежурен механик на необслужвано машинно отделение, електромеханик или радиооператор, и в съответствие с писмени процедури под ръководството на лице, заемащо длъжност от управленско ниво, се осъществява пряк контрол за правилното изпълнение на всички функции, попадащи в кръга на отговорност от изпълнителско ниво;

3. изпълнителско ниво – ниво на отговорност, при което се изпълняват възложени задачи или функции под ръководството на лице, заемащо длъжност от управленско или оперативно ниво.

Чл. 17. (1) Дейностите, изпълнявани от морските правоспособни лица, свързани с експлоатацията на кораба, безопасността и здравето при работа на море и река, опазването на морската и речната среда и имуществото на море и река, са обособени във

функции, както следва:

1. корабоводене;
2. обработка и подреждане на товара;
3. управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда;
4. морско инженерство;
5. електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление;
6. техническо поддържане и ремонт;
7. радиосвързки.

(2) Дейностите, свързани с изпълнението на мерките по сигурността, се извършват съобразно корабния план по сигурността и се прилагат съвместно с другите дейности по всички функции.

(3) Морските правоспособни лица, при заемането на длъжност на борда на морски кораб изпълняват определените им функции в съответните нива на отговорност.

Чл. 18. Морско правоспособно лице може да заема всяка длъжност на кораба, за която съгласно тази наредба се изисква равна или по-ниска правоспособност от тази, която лицето притежава, ако отговаря на останалите изисквания за заемане на длъжността.

Чл. 19. (1) Изпълнителният директор на ИА "МА" или упълномощено от него лице може по изключение да разреши на определено морско правоспособно лице да заема на борда на определен морски кораб, плаващ под българско знаме, длъжност с една степен по-висока от длъжността, която лицето може да заема.

(2) В случаите по ал. 1 на лицето се издава писмено разрешение за срок не по-дълъг от 6 месеца.

(3) Разрешението по ал. 1 е еднократно и се издава само когато:

1. по този начин не се създава опасност за човешкия живот, околната среда и имуществото на море;
2. лицето, на което се издава разрешението, има плавателен стаж най-малко равен на плавателния стаж, изискван за придобиване на следващата правоспособност;

3. разрешението е поискано от корабоприитежателя.

(4) Изключението по ал. 1 за заемане на длъжност радиотелефонист и радиооператор за Световната морска система за бедствие и безопасност (СМСББ) се прилага само при условията на чл. 48, т. 48.6, 48.7 и 48.8 от Радиорегламента на Международния съюз по далекосъобщенията.

(5) Изключението по ал. 1 не се прилага за заемане на длъжност капитан или главен механик освен при изключителни обстоятелства до пристигане на кораба в първото пристанище.

(6) Издадените разрешения се вписват в регистъра на морските лица.

(7) Списък на издадените през предходната година разрешения се изпраща за сведение на генералния секретар на Международната морска организация и на Европейската комисия от ИА "МА".

Чл. 20. (1) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Всички морски лица, заемащи длъжност на кораб, за която се изисква наличие на правоспособност, трябва да притежават свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност, издадено или признато по реда на тази наредба, с необходимите потвърждения, както и документи за преминалата допълнителна и/или специална подготовка, когато те се изискват за съответната длъжност.

(2) Документите по ал. 1 на морските лица, заемащи длъжност на кораби, плаващи на море, моряшката книжка и медицинското свидетелство със срок на валидност най-малко равен на очакваната продължителност на предстоящия рейс трябва да се намират по всяко време на борда на кораба, когато той е в експлоатация.

(3) Документите по ал. 1 на морските лица, заемащи длъжности на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, и служебната книжка трябва да се намират по всяко време на борда на кораба, когато той е в експлоатация.

Чл. 21. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) За работа на морски кораби, плаващи под българско знаме, свидетелствата за правоспособност, свидетелствата за професионална компетентност и другите равностойни документи за допълнителна и специална подготовка, издадени от администрация на държава - членка на Европейския съюз, се признават наравно с българските свидетелства.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Свидетелствата за правоспособност, свидетелствата за професионална компетентност и другите равностойни документи за допълнителна и специална подготовка, издадени от администрация на друга страна по Конвенция STCW, 78, както е изменена, се признават по реда на глава девета.

(3) За издаване на потвърждение на свидетелство за правоспособност по ал. 1 и 2, когато лицето ще заема длъжност от управленско ниво на борда на кораб, то следва да удостовери познания в областта на морското законодателство, приложимо в Република България.

(4) Когато на кораба за работен език е обявен българският език, членовете на екипажа, които не са български граждани, трябва да владеят български език за ефективно комуникиране в аварийни ситуации.

Чл. 22. (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Не се признават свидетелства за правоспособност, свидетелства за професионална компетентност и други равностойни документи за работа на морски кораби, издадени от администрация на държава, която не е страна по Конвенция STCW, 78, както е изменена.

Чл. 23. (1) Свидетелството за правоспособност за работа на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, издадено в държава - членка на Европейския съюз, се признава за валидно наравно с българските свидетелства, като се отчитат ограниченията, вписани в него.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Свидетелството за правоспособност за работа на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, издадено в съответствие с Препоръките на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на ООН или Дунавската комисия, от администрацията на държава, която не е членка на Европейския съюз, се признава за валидно по реда на глава девета, като се отчитат ограниченията за категориите кораби, вписани в него.

Чл. 24. (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 83 от 2015 г.) Директорите на съответните Д "МА"/Д "РН" издават потвърждение на свидетелствата за правоспособност по чл. 21 и 23, ал. 2 и на свидетелствата за професионална компетентност за работа на танкери по реда на глава девета.

Раздел II

Длъжности съгласно Националния класификатор за професиите и длъжностите в корабоплаването, за които се изисква правоспособност

Чл. 25. (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Длъжностите в морското корабоплаване за управление и експлоатация на морски кораби, за които се изисква свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност, са:

1. капитан на кораб;
2. старши помощник-капитан;
3. вахтен помощник-капитан;
4. боцман, палубен;
5. рулеви;
6. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) моряк.

Чл. 26. (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Длъжностите в морското корабоплаване за експлоатация и поддържане на корабни силови уредби, за които се изисква свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност, са:

1. главен механик на кораб;
2. втори механик на кораб;
3. вахтен механик;
4. машинен боцман;
5. корабен моторист;
6. електромеханик на кораб;
7. електротехник;
8. помпиер;
9. корабен огняр.

Чл. 27. Длъжностите в морското корабоплаване за поддържане и работа с корабни технически средства за Световната морска система за бедствие и безопасност (СМСББ) са:

1. радиоелектроник за СМСББ;
2. радиооператор за СМСББ.

Чл. 28. Длъжностите със специфични изисквания са:

1. пилот;
2. капитан на влекач;
3. девиатор;
4. капитан на плаващо техническо средство;
5. офицер по сигурността;
6. шкипер;
7. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) капитан на риболовен кораб;
8. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) механик на риболовен кораб;
9. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) корабен готвач.

Чл. 29. Длъжностите за работа на кораби, превозващи товари и пътници по вътрешните водни пътища на Европа, са:

1. капитан;
2. корабоводител;
3. щурман;
4. водач на несамоходен кораб;
5. старши моряк;
6. моряк;
7. механик;
8. електромеханик;
9. моряк-моторист;
10. водач на малък кораб в местно плаване.

Раздел III

Видове правоспособности в корабоплаването

Чл. 30. Правоспособностите в морското корабоплаване за управление и експлоатация на морски кораби са:

1. капитан далечно плаване на кораб над 3000 БТ;
2. капитан далечно плаване на кораб от 500 БТ до 3000 БТ;
3. капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване;
4. капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване;
5. старши помощник-капитан на кораб над 3000 БТ;
6. старши помощник-капитан на кораб от 500 БТ до 3000 БТ;
7. вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ;
8. вахтен помощник-капитан на кораб до 500 БТ крайбрежно плаване;
9. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) квалифициран моряк палубна команда;
10. корабен рулеви.

Чл. 31. Правоспособностите в морското корабоплаване за експлоатация и поддържане на корабни силови уредби (КСУ) са:

1. главен механик на кораб с КСУ над 3000 kW;
2. главен механик на кораб с КСУ от 750 kW до 3000 kW;
3. главен механик на кораб с КСУ от 750 kW до 3000 kW в местно плаване;
4. втори механик на кораб с КСУ над 3000 kW;
5. втори механик на кораб с КСУ от 750 kW до 3000 kW;
6. вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;
7. корабен електромеханик;
8. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) квалифициран моряк машинна команда;
9. корабен моторист;
10. корабен електротехник.

Чл. 32. Правоспособностите в морското корабоплаване за поддържане и работа с корабни технически средства за СМСББ са:

1. корабен радиоелектроник за СМСББ първи клас;

2. корабен радиоелектроник за СМСББ втори клас;
3. корабен радиооператор обща категория за СМСББ;
4. корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ;
5. корабен радиооператор в местно плаване.

Чл. 33. Правоспособностите за заемане на длъжности със специфични изисквания в морското корабоплаване са:

1. пилот;
2. девиатор;
3. капитан на влекач;
4. капитан на риболовен кораб;
5. водач на кораб до 40 БТ;
6. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) механик на риболовен кораб;
7. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) корабен готвач.

Чл. 34. Правоспособността за управление на кораби за спорт и развлечение в морското корабоплаване, които не се използват с търговска цел, е шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ.

Чл. 35. Правоспособностите в корабоплаването по вътрешните водни пътища на Европа са:

1. капитан вътрешно плаване;
2. щурман;
3. щурман обща категория;
4. водач на малък кораб;
5. механик вътрешно плаване;
6. електромеханик вътрешно плаване;
7. моряк-моторист.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ И ПРАВА ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ В МОРСКОТО КОРАБОПЛАВАНЕ

Раздел I

Условия за придобиване на правоспособности

Чл. 36. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 30, след като изпълнят следните изисквания:

1. за капитан далечно плаване на кораб над 3000 БТ:

а) висше образование по специалност "Корабоводене" - образователно-квалификационна степен бакалавър и успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на Международната морска организация (ИМО) моделен курс 7.01 или образователно квалификационна степен магистър;

б) свидетелство за правоспособност капитан далечно плаване на кораб от 500 БТ до 3000 БТ или старши помощник-капитан на кораб над 3000 БТ, или вахтен помощник-капитан на кораб с тонаж над 500 БТ;

в) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) плавателен стаж 36 месеца в далечно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб над 3000 БТ, като този срок може да бъде съкратен до 24 месеца, ако най-малко 12 месеца от тях са на длъжност старши помощник-капитан на кораби над 3000 БТ или 12 месеца като капитан на кораб от 500 до 3000 БТ;

г) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма, ако не е преминал такъв за придобиване на предходната правоспособност;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

2. за капитан далечно плаване на кораб от 500 БТ до 3000 БТ:

а) висше образование, специалност "Корабоводене" - образователно-квалификационна степен бакалавър или средно образование, с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

б) свидетелство за правоспособност старши помощник-капитан на кораб над 3000 БТ или старши помощник-капитан на кораб от 500 до 3000 БТ или вахтен помощник-капитан на кораб с тонаж над 500 БТ;

в) плавателен стаж 36 месеца в далечно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ, като този срок може

да бъде съкратен до 24 месеца, ако най-малко 12 месеца от тях са на длъжност старши помощник-капитан на кораби над 500 БТ в далечно плаване;

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.01;

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма, ако не е преминал такъв за придобиване на предходната правоспособност;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето не притежава свидетелство за правоспособност "старши помощник-капитан над 3000 БТ";

3. за капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

б) (доп. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) свидетелство за правоспособност "вахтен помощник-капитан, над 500 БТ" или вахтен помощник-капитан до 500 БТ в крайбрежно плаване;

в) плавателен стаж 12 месеца в крайбрежно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан;

г) възраст не по-малка от 20 години;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

4. за капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалността или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) надлежно свидетелство за професионална компетентност "рулеви";

в) плавателен стаж 12 месеца на длъжност корабен рулеви;

г) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно положен изпит пред ИА "МА" за правоспособност "корабен радиооператор в местно плаване";

д) възраст не по-малка от 20 години;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

5. за старши помощник-капитан на кораб над 3000 БТ:

а) висше образование, специалност "Корабоводене" - образователно-квалификационна степен бакалавър, или средно образование и трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

б) свидетелство за правоспособност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ;

в) плавателен стаж от:

аа) 12 месеца в далечно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ, когато лицето има висше образование, или

бб) 24 месеца в далечно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ, когато лицето има средно образование, с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.01;

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

6. за старши помощник-капитан на кораб от 500 до 3000 БТ:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

б) свидетелство за правоспособност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ;

в) плавателен стаж 12 месеца в далечно плаване на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ;

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.01;

д) (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

7. за вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ:

а) висше образование, специалност "Корабоводене", степен бакалавър, или средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) надлежно свидетелство за професионална компетентност "корабен рулеви", когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

в) плавателен стаж от:

аа) 12 месеца учебна плавателна практика, от които не по-малко от 6 месеца като стажант вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ в далечно плаване, когато лицето има висше образование, или

бб) 30 месеца на длъжност рулеви на кораби над 500 БТ и 6 месеца като стажант вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ в далечно плаване, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско";

г) (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, допълваща образователната програма до изискванията на ИМО моделен курс 7.03 за лицата със средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене – морско";

д) (предишна буква "г", изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

е) (предишна буква "д" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно положен изпит пред ИА "МА" за правоспособност "корабен радиооператор обща категория за СМСББ";

ж) (предишна буква "е" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

8. за вахтен помощник-капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) надлежно свидетелство за

професионална компетентност "корабен рулеви";

в) плавателен стаж от:

аа) 12 месеца на длъжност рулеви на кораби над 40 БТ и 3 месеца учебен плавателен стаж, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско", или

бб) 36 месеца плавателен стаж на длъжност в палубна команда, от които 12 месеца на длъжност рулеви на кораби над 40 БТ и 3 месеца учебен плавателен стаж, когато лицето има средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

г) успешно положен изпит пред ИА "МА" за правоспособност "корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ";

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

9. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) за квалифициран моряк палубна команда:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) надлежно свидетелство за професионална компетентност "корабен рулеви";

в) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) плавателен стаж не по-малко от 12 месеца на длъжност рулеви или член на палубна команда на кораби над 500 БТ, изпълнен след придобиване на професионалната компетентност по буква "б";

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

10. за корабен рулеви:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене - морско" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) плавателен стаж от:

аа) 2 месеца учебна плавателна практика в курса на обучение, документирана в заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за

практическа подготовка, или

бб) 6 месеца на длъжност в палубна команда на кораби над 500 БТ;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 10 от 2017 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има средно образование и завършен одобрен от ИА "МА" подготвителен курс;

г) (отм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.).

Чл. 37. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 31, след като изпълнят следните изисквания:

1. за главен механик на кораб с КСУ над 3000 kW:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми" - образователно-квалификационна степен бакалавър и успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.02, или образователно-квалификационна степен магистър, и

б) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) свидетелство за правоспособност главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW или втори механик на кораб с КСУ над 3000 kW, или вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) плавателен стаж 36 месеца на длъжност вахтен механик на кораб с КСУ над 3000 kW, като този срок може да бъде съкратен до 24 месеца, ако най-малко 12 месеца от тях са на длъжност втори механик на кораби с КСУ над 3000 kW или 12 месеца като главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW;

г) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма, ако не е преминал такъв за придобиване на предходната правоспособност;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

2. за главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми", степен бакалавър, или средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) свидетелство за правоспособност втори механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW или втори механик на кораби с КСУ над 3000 kW;

в) плавателен стаж 12 месеца на длъжност втори механик на кораб с пропульсивна мощност на КСУ над 750 kW;

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.02;

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма, ако не е преминал такъв за придобиване на предходната правоспособност;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато не притежава правоспособност втори механик на кораби с КСУ над 3000 kW;

3. за главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW в местно плаване:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми", степен бакалавър, или средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) свидетелство за правоспособност вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;

в) плавателен стаж 12 месеца на длъжност вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

4. за втори механик на кораб с КСУ над 3000 kW:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми", степен бакалавър, или средно образование и трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) свидетелство за правоспособност вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;

в) плавателен стаж от:

аа) 12 месеца като вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW, когато лицето има висше образование, или

бб) 24 месеца, когато лицето има средно образование;

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.02;

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

5. за втори механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW:

а) средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) свидетелство за правоспособност вахтен механик на кораб с пропульсивна мощност на КСУ над 750 kW;

в) плавателен стаж 12 месеца на длъжност вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW;

г) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, покриваща изискванията на ИМО моделен курс 7.02;

д) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен подготвителен курс за управленско ниво по одобрена от ИА "МА" програма;

е) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

6. за вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми", степен бакалавър, или средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) свидетелство за професионална компетентност "корабен моторист", когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

в) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) комбинирана учебно-производствена практика от:

аа) 12 месеца, от които минимум 6 месеца плавателен стаж като стажант вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW, когато лицето има висше образование, или

бб) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) 36 месеца, от които минимум 30 месеца плавателен стаж на длъжност моторист на кораб с пропульсивна мощност на КСУ над 750 kW и 6 месеца като стажант вахтен механик на кораб с пропульсивна мощност на КСУ над 750 kW, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на

професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

г) (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, допълваща образователната програма до изискванията на ИМО моделен курс 7.04 за лицата със средно образование и придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

д) (предишна буква "г", изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

е) (предишна буква "д" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

7. за корабен електромеханик:

а) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) образование:

аа) висше образование, степен магистър или бакалавър по специалности "Електрообзавеждане на кораба", "Електроснабдяване и електрообзавеждане на водния транспорт" или друга силнотоква специалност;

бб) средно образование с трета степен на професионална квалификация по специалност "Електрообзавеждане на кораба" или по друга силнотоква специалност;

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) комбинирана учебно-производствена практика от:

аа) 12 месеца, от които минимум 6 месеца плавателен стаж като стажант електромеханик на кораб с КСУ над 750 kW, когато лицето има висше образование, или

бб) 36 месеца плавателен стаж, от които не по-малко от 30 месеца на длъжност в машинно отделение и 6 месеца като стажант електромеханик, когато лицето има средно образование;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическата подготовка;

г) (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА", по програма, допълваща програмата за придобито образование до изискванията на ИМО, моделен курс 7.08, когато лицето има образование, различно от висше образование по специалност "Електрообзавеждане на кораба";

д) (предишна буква "г", изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

8. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) за квалифициран моряк машинна команда:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) свидетелство за професионална компетентност "корабен моторист";

в) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) плавателен стаж не по-малко от 6 месеца на длъжност корабен моторист или член на машинна команда на кораб с КСУ над 750 kW, изпълнен след придобиване на професионалната компетентност по буква "б";

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

9. за корабен моторист:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) плавателен стаж от:

аа) 2 месеца учебна плавателна практика в курса на обучение на кораб с КСУ над 300 kW, документиран в заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка, или

бб) 6 месеца на кораб с КСУ над 300 kW на длъжност в машинна команда;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 10 от 2017 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

г) (отм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.);

10. за корабен електротехник:

а) средно образование по специалност "Електрообзавеждане на кораба" или друга силнотоква специалност с придобита трета степен на професионална квалификация по специалността;

б) плавателен стаж от:

аа) 3 месеца учебна плавателна практика, когато лицето има средно образование по специалност "Електрообзавеждане на кораба", или

бб) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) 6 месеца като стажант електротехник на кораби с КСУ над 750 kW, или

вв) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) 12 месеца като електрофитер на кораби с КСУ над 750 kW за останалите специалности, и

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има средно образование по специалност, различна от "Електрообзавеждане на кораба".

Чл. 38. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 32, след като изпълнят следните изисквания:

1. за корабен радиоелектроник за СМСББ първи клас:

а) свидетелство за правоспособност корабен радиоелектроник за СМСББ втори клас;

б) плавателен стаж 12 месеца на длъжност радиоелектроник за СМСББ на кораб, оборудван с технически средства за СМСББ, плаващ в зони А2 и А3;

в) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

2. за корабен радиоелектроник за СМСББ втори клас:

а) висше образование по специалност "Морски свръзки", "Радиолокация", "Съобщителна техника", "Радио- и телевизионна техника", "Комуникационна техника и технологии", "Корабна радиоелектроника" или "Електроника", степен бакалавър;

б) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) завършен подготвителен курс по одобрена от ИА "МА" програма, когато образованието не отговаря на изискванията на ИМО моделен курс 1.31;

в) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) учебен плавателен стаж 3 месеца на кораб, оборудван с технически средства на СМСББ;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

3. за корабен радиооператор обща категория за СМСББ:

а) средно образование;

б) завършен подготвителен курс по одобрена от ИА "МА" програма;

в) практическа подготовка в рамките на подготвителния курс;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

4. за корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ:

а) средно образование;

б) завършен подготвителен курс по одобрена от ИА "МА" програма;

в) практическа подготовка в рамките на подготвителния курс;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

5. за корабен радиооператор в местно плаване:

а) основно образование;

б) завършен подготвителен курс и практическа подготовка в рамките на подготвителния курс, по одобрена от ИА "МА" програма;

в) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

Чл. 39. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 33, след като изпълнят следните изисквания:

1. за капитан на влекач:

а) (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) правоспособност, даваща му право да бъде капитан на кораб в съответствие с района на плаване и бруто тонажа на влекача;

б) маневрен дневник за извършени 60 маневри при пристанищна буксировка с влекач под ръководството на правоспособен капитан на влекач; дневникът се заверява от капитана на влекача и пилота на маневрирания кораб; допуска се до 30 от изискваните маневри да се проведат на одобрен тренажор по одобрена от ИА "МА" програма;

в) успешно положен изпит по програма, одобрена от ИА "МА", пред комисията по чл. 63, ал. 1;

2. за пилот:

а) свидетелство за правоспособност капитан далечно плаване на

кораб над 3000 БТ;

б) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) извършени 80 маневри за съответния пилотажен район под ръководството на пилот-инструктор, включен в списъка на пилот-инструкторите, утвърден от директора на съответната Д "МА"/Д "РН";

в) одобрен от ИА "МА" пилотски дневник, заверен от пилот-инструктора и капитана на маневрирания кораб;

г) успешно положен изпит по програма, одобрена от ИА "МА", пред комисията по чл. 63, ал. 1;

3. за девиатор:

а) висше образование по специалност "Корабоводене", степен бакалавър;

б) да извърши 5 броя девиационни обработки под ръководството на правоспособен девиатор, документирани в дневник за практическа подготовка;

в) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1 по програма, одобрена от ИА "МА";

4. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за капитан на риболовен кораб местно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене – морско" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) плавателен стаж от:

аа) шест месеца като стажант-капитан на риболовен кораб, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабоводене – морско", или

бб) дванадесет месеца в палубна команда на риболовен кораб, от които 6 месеца плавателна практика като стажант-капитан, отразена в дневник за практическа подготовка, когато лицето има средно образование и завършен одобрен от ИА "МА" подготвителен курс;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) валидно свидетелство за корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за капитан на риболовен кораб крайбрежно плаване до 200 БТ:

а) плавателен стаж 24 месеца на длъжност, за която се изисква правоспособност по чл. 30, от които най-малко 6 месеца на съответния тип кораб;

б) да притежава валидно свидетелство за корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ, и

в) успешно преминал тест пред ИА "МА" в случаите, когато лицето не притежава правоспособности по чл. 30, т. 1 - 8;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за водач на кораб до 40 БТ по море:

а) основно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА", или свидетелство за правоспособност "водач на малък кораб";

б) учебна практика в подготвителния курс;

в) успешно положен изпит по одобрена програма пред комисията по чл. 63, ал. 1 или успешно положен изпит по Международните правила за предпазване съдовете от сблъскване, когато лицето притежава свидетелство за правоспособност "водач на малък кораб";

г) навършени 18 години;

7. (нова - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) механик на риболовен кораб в местно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) плавателен стаж от:

аа) шест месеца като стажант-механик на риболовен кораб, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и

механизми", или

бб) дванадесет месеца в машинна команда на риболовен кораб, от които 6 месеца плавателна практика като стажант-механик, отразена в дневник за практическа подготовка, когато лицето има средно образование и завършен одобрен от ИА "МА" подготвителен курс;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "МА"/Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

8. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) корабен готвач:

а) средно образование с втора степен на професионална квалификация по специалност "Технология на храненето" или друга специалност, отговаряща на тематичния план и хорариума, определени в съответния национален стандарт, или средно образование и успешно преминал одобрен от ИА "МА" подготвителен курс;

б) навършени 18 години;

в) практика по специалността в рамките на образованието или подготвителния курс;

г) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) успешно положен изпит в рамките на курса, когато лицата са завършили подготвителен курс.

Чл. 40. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 34 за шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ, след като изпълнят следните изисквания:

а) средно образование;

б) успешно завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

в) един месец учебна плавателна практика по време на подготвителния курс или три месеца плавателен стаж на кораб за спорт и развлечение като член на екипажа, доказан с екипажен списък, заверен от граничните власти;

г) надлежно свидетелство за правоспособност корабен радиооператор за СМСББ обща категория;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

Раздел II

Придобиване на права за заемане на длъжности, за които се изисква валидно свидетелство за правоспособност (Загл. изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

Чл. 41. (1) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30 и 31, могат да заемат длъжност на кораб, съответстваща на притежаваната от тях правоспособност или по-ниска, в съответствие с посочените в свидетелството за правоспособност ограничения, ако има такива.

(2) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30, т. 5 и 6, могат да заемат длъжност капитан на кораб до 3000 БТ в местно плаване, когато имат плавателен стаж на длъжност старши помощник на кораб над 500 БТ не по-малко от 6 месеца.

(3) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30, т. 7, могат да заемат длъжност капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване, когато имат плавателен стаж на длъжност вахтен помощник над 500 БТ не по-малко от 12 месеца.

(4) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30, т. 8, могат да заемат длъжност капитан на кораб до 300 БТ в местно плаване, когато имат плавателен стаж 12 месеца на длъжност вахтен помощник-капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване.

(5) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30, т. 9 и 10, могат да заемат длъжност:

1. капитан на кораб до 200 БТ в местно плаване, превозващ до 35 души, при наличие на плавателен стаж 12 месеца на съответния тип кораб, свидетелство за корабен радиооператор в местно плаване и успешно преминал изпит пред ИА "МА";

2. капитан на кораб до 200 БТ в местно плаване, превозващ до 100 души, при наличие на плавателен стаж 24 месеца на съответния тип кораб, свидетелство за корабен радиооператор в местно плаване и успешно преминал изпит пред ИА "МА";

3. капитан на риболовен кораб до 200 БТ в местно плаване при наличие на плавателен стаж 24 месеца, от които най-малко 6 месеца на съответния тип кораб, свидетелство за корабен радиооператор в местно плаване и успешно преминал изпит пред ИА "МА".

(6) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 30, могат да заемат и длъжност капитан на плаващо техническо средство след преминал одобрен подготвителен курс и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, с изключение на лицата, придобили правоспособност по чл. 30, т. 10 след 1 септември 2012 г., без да са завършили средно образование с трета степен на професионална квалификация.

(7) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Поддържане правата на лицата по ал. 1 – 6 става чрез поддържане на основната правоспособност или чрез доказване на продължаваща компетентност в местно плаване съгласно чл. 86.

Чл. 42. (1) (Предишен текст на чл. 42 – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 31, т. 4 - 6, 8 - 10, могат да заемат и длъжност на кораб, както следва:

1. втори механик на кораби с КСУ над 3000 kW и втори механик на кораби с КСУ от 750 до 3000 kW могат да заемат длъжност главен механик на кораб с КСУ до 3000 kW в местно плаване;

2. вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW може да заема длъжност главен механик на кораб с КСУ до 750 kW в местно плаване след 6 месеца плавателен стаж като вахтен механик на кораб над 750 kW;

3. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) квалифициран моряк машинна команда и корабен моторист могат да заемат длъжност:

а) главен механик на кораб с КСУ до 750 kW в местно плаване след 12 месеца плавателен стаж като боцман или 24 месеца като моторист на кораб над 750 kW;

б) помпиер на танкер след 12 месеца плавателен стаж като моторист на същия тип танкер;

в) огняр на кораб;

4. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) корабен електротехник може да заема длъжност електромеханик на кораб с КСУ до 750 kW в местно плаване след 18 месеца плавателен стаж като електротехник на кораби с КСУ над 300 kW.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Поддържане правата на лицата по ал. 1 става чрез поддържане на основната правоспособност или чрез доказване на продължаваща компетентност в местно плаване съгласно чл. 86.

Чл. 43. Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 32, могат да заемат длъжност на кораб, както следва:

1. корабен радиоелектроник за СМСББ първи клас:

а) радиоелектроник за СМСББ на морски кораби, плаващи във всички зони, включително да поддържа навигационни и комуникационни технически средства на борда на кораба или на брега;

б) радиооператор за СМСББ на морски кораби, плаващи във всички зони;

2. корабен радиоелектроник за СМСББ втори клас:

а) радиоелектроник за СМСББ на морски кораби, плаващи във всички зони, включително да поддържа навигационни и комуникационни технически средства на борда на кораба или на брега;

б) радиооператор за СМСББ на морски кораби, плаващи във всички зони;

3. корабен радиооператор обща категория за СМСББ може да заема длъжност радиооператор за СМСББ на брега или на морски кораби, плаващи във всички зони;

4. корабен радиооператор ограничена категория за СМСББ може да заема длъжност радиооператор за СМСББ на кораби, плаващи в зона А1;

5. корабен радиооператор в местно плаване може да заема длъжност радиооператор на кораби в местно плаване.

Чл. 44. Лицата, притежаващи правоспособност по чл. 33, могат да заемат длъжност на кораб, както следва:

1. капитан на влекач може да заема длъжност капитан на влекач в далечно плаване при спазване на ограниченията на основната правоспособност;

2. пилот може да изпълнява задълженията на пилот в българско пристанище, за което е придобил правоспособност;

3. водач на кораб до 40 БТ може да заема длъжност капитан на риболовен кораб или капитан на кораб за спорт, туризъм и развлечение с големина до 40 БТ с не повече от 12 души на борда, включително екипажа;

4. (нова – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) водач на кораб до 40 БТ може да заема длъжност капитан на кораб до 40 БТ, извършващ сезонен превоз на хора с до 35 души на борда, при следните условия:

а) навършени 20 години;

б) преминал курс "Управление на "тълпата" на борда на пътнически кораб (Пр. V/2, т. 4, А-V/2, т. 1)";

в) успешно завършен подготвителен курс "Подготовка на водачи на кораб до 40 БТ, извършващ сезонен превоз на хора с до 35 души на борда" по програма, одобрена от ИА "Морска администрация";

г) плавателен стаж от 12 месеца като "Водач на кораб до 40 БТ" за извършван сезонен превоз с до 12 души на борда;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

Глава пета

УСЛОВИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ И ПРАВА ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ ЗА КОРАБОПЛАВАНЕ ПО ВЪТРЕШНИТЕ ВОДНИ ПЪТИЩА НА ЕВРОПА

Раздел I

Условия за придобиване на правоспособности за корабоплаване по вътрешните водни пътища на Европа

Чл. 45. Морските лица придобиват правоспособност по чл. 35, след като изпълнят следните изисквания:

1. за капитан вътрешно плаване:

а) възраст не по-малка от 21 години;

б) висше образование, степен бакалавър по специалност "Речно корабоплаване", или средно образование с придобита трета степен

на професионална квалификация по специалност "Речно корабоводене";

в) правоспособност щурман;

г) (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) документ, удостоверяващ преминалата специална и допълнителна подготовка по приложение 2;

д) (предишна буква "г" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) плавателен стаж 3 години като член на палубна команда, от които една година на длъжност щурман на кораб от вътрешно плаване;

е) (предишна буква "д" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) най-малко 16 преминавания за всеки обособен участък от р. Дунав, за който лицето кандидатства да придобие права;

ж) (предишна буква "е" – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

2. за щурман:

а) висше образование по специалност "Речно корабоплаване", степен бакалавър, или средно образование;

б) правоспособност щурман обща категория, когато лицето има средно образование;

в) плавателен стаж два месеца като стажант или моряк на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, когато лицето има висше образование, или две години плавателен стаж като член на палубна команда, когато има средно образование;

г) представен дневник за практическа подготовка, когато лицето има висше образование;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има висше образование;

3. за щурман обща категория:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Речно корабоводене" или средно образование и завършен одобрен от ИА "МА" подготвителен курс;

б) плавателен стаж два месеца като стажант или моряк на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална

квалификация по специалност "Речно корабоводене", или една година плавателен стаж като член на палубна команда, когато има средно образование и завършен подготвителен курс;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

4. за водач на малък кораб:

а) завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА", или притежаващ свидетелство за правоспособност "водач на кораб до 40 БТ";

б) учебна практика в подготвителния курс;

в) успешно положен изпит по одобрена програма пред комисията по чл. 63, ал. 1 или по Правилата за плаване по р. Дунав, когато лицето притежава свидетелство за правоспособност "водач на кораб до 40 БТ";

5. за механик вътрешно плаване:

а) висше образование по специалност "Корабни машини и механизми", степен бакалавър, или средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

б) правоспособност моряк-моторист, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

в) плавателен стаж на кораб с пропульсивна мощност на КСУ над 750 kW, плаващ по вътрешните водни пътища, два месеца като стажант механик, когато има висше образование, или две години на длъжност моряк-моторист, когато има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми";

г) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "РН" дневник за практическа подготовка;

д) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

6. за електромеханик вътрешно плаване:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална

квалификация по специалност "Електрообзавеждане на кораба", "Електроснабдяване и електрообзавеждане на водния транспорт" или друга силнотоктова специалност;

б) плавателен стаж два месеца като стажант-електромеханик на моторен кораб, плаващ по вътрешните водни пътища;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има образование по специалност, различна от "Електрообзавеждане на кораба" или "Електроснабдяване и електрообзавеждане на водния транспорт";

7. за моряк-моторист:

а) средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми" или средно образование и завършен подготвителен курс, одобрен от ИА "МА";

б) плавателен стаж два месеца, учебна плавателна практика, когато лицето има средно образование с придобита трета степен на професионална квалификация по специалност "Корабни машини и механизми" или две години на длъжност моряк на моторен кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, когато има средно образование и завършен подготвителен курс;

в) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) заверен от съответната Д "РН" дневник за практическа подготовка;

г) успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1, когато лицето има средно образование и завършен подготвителен курс.

Раздел II

Права за заемане на длъжности в корабоплаването по вътрешните водни пътища на Европа

Чл. 46. Морските лица, притежаващи правоспособност по чл. 35, могат да заемат длъжности на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, както следва:

1. капитан вътрешно плаване:

а) капитан на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища в

участъците, за които е валидно свидетелството за правоспособност;

б) корабоводител на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища в участъците, за които е валидно свидетелството за правоспособност;

2. щурман:

а) щурман на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища;

б) капитан на кораб с мощност на КСУ до 450 kW в съответния участък от местно плаване по р. Дунав, когато са изпълнени следните изисквания: навършени 21 години; плавателен стаж една година на длъжност щурман на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища; най-малко 16 преминавания за всеки обособен участък от р. Дунав, за който лицето кандидатства да придобие права, и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

в) капитан на плаващо техническо средство, когато са изпълнени следните изисквания - навършени 21 години; плавателен стаж една година като член на палубна команда на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, от които не по-малко от 3 месеца на плаващо техническо средство;

3. щурман обща категория:

а) старши моряк на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища;

б) водач на несамоходен кораб, след като кандидатът изпълни следните изисквания: навършени 21 години и плавателен стаж една година като член на палубна команда на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, от които не по-малко от 3 месеца на товарен кораб;

4. водач на малък кораб:

а) водач на малък кораб в местно плаване;

б) водач на малък кораб за спорт и развлечение по вътрешните водни пътища на Европа след успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 2;

5. механик вътрешно плаване може да заема длъжност механик на кораб с неограничена мощност на КСУ, плаващ по вътрешните водни пътища;

б. електромеханик вътрешно плаване може да заема длъжност електромеханик на кораб с неограничена обща генераторна мощност, плаващ по вътрешните водни пътища на Европа;

7. моряк-моторист може да заема длъжност:

а) моряк-моторист на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища на Европа;

б) механик на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, с мощност на КСУ до 750 kW след две години плавателен стаж като моряк-моторист на кораб с мощност на КСУ над 750 kW;

8. длъжността моряк на кораби, плаващи по вътрешните водни пътища, се заема от лица, които отговарят на едно от следните изисквания:

а) имат завършено най-малко средно образование по специалност "Корабоводене";

б) служили са на военни или граничнополицейски кораби най-малко 1 година;

в) притежават правоспособност водач на кораб до 40 БТ или водач на малък кораб;

г) една година са заемали длъжност на кораб, за която не се изисква правоспособност по тази наредба.

Глава шеста

ПОДГОТОВКА НА МОРСКИТЕ ЛИЦА

Раздел I

Професионално образование, обучение и квалификация на морските лица

Чл. 47. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Професионалното образование, обучение и квалификация на морските лица за морското корабоплаване се извършва при спазване на стандартите, нормите и препоръките, посочени в Конвенция STCW и Директива 2008/106/ЕО.

(2) Професионалното образование, обучение и квалификация на морските лица за речното корабоплаване се извършва при спазване на правото на Европейския съюз, препоръките на Икономическата комисия за Европа на ООН към формите и методическото осигуряване на образованието и обучението на моряците.

(3) Професионалното образование включва:

1. висше образование по морски, речни и технически специалности;
2. средно професионално образование по морски, речни и технически специалности.

(4) Обучението и квалификацията на морските лица включва:

1. обучение за придобиване на квалификация по професии за морското и речното корабоплаване;
2. подготвителни курсове за придобиване на правоспособност;
3. курсове за специална и допълнителна подготовка;
4. обучение на борда на кораба.

Чл. 48. (1) Образование по морска или речна специалност се получава в учебни заведения, създадени и акредитирани в съответствие с действащото законодателство, в които обучението се извършва по одобрени от ИА "МА" учебни планове, програми и материална база, от преподаватели, инструктори или други квалифицирани лица, които са завършили успешно одобрен от ИА "МА" курс по програма на моделен курс 6.09 на Международната морска организация (ИМО).

(2) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Преподавателите и инструкторите, които провеждат обучение с използване на тренажор, както и оценителите на компетентността на обучаваните трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са преминали ИМО моделен курс за техники за обучение и оценка с използване на симулатори;
2. да притежават практически опит за работа с конкретния симулатор, като придобиването му следва да бъде удостоверено писмено.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Учебните заведения по ал. 1 провеждат обучение в съответствие с държавните изисквания и прилагат система за управление на качеството на учебния процес.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Учебните заведения по ал. 1 избират външна, независима от тях, призната организация, която да одитира прилаганата от тях система за управление на качеството и нейното съответствие на стандарта БДС EN ISO 9001:2008.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Учебните заведения

ежегодно извършват преглед на учебните си програми за съответствие с международните и националните изисквания и документират резултата от прегледа в протокол.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Учебните заведения представят в ИА "МА" докладите за извършените от оправомощената външна, независима от учебното заведение, организация периодични проверки, одити на системата за управление на качеството и направените оценки за съответствие на извършваната дейност, за достигане на необходимите стандарти, установените несъответствия и набеязаните коригиращи действия, както и протокола от прегледа по ал. 5.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Докладите по ал. 6 заедно с документите за оценка на поддържаната и прилагана от Изпълнителна агенция "Морска администрация" система за управление на качеството се представят в Европейската комисия в срок от 6 месеца след извършване на оценката и в Международната морска организация в рамките на 5-годишния период на оценка по Конвенция STCW.

Чл. 49. (1) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) Средно морско или речно образование се придобива в професионални училища, регламентирани със Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

(2) Обучението се провежда в съответствие с държавните образователни изисквания и изискванията на тази наредба и осигурява усвояването на общообразователния минимум за средно образование и придобиването на степен на професионална квалификация по съответната професия от списъка на професиите за професионално образование и обучение.

(3) Степен на професионална квалификация се придобива и в лицензирани центрове за професионално обучение по реда на Закона за професионалното образование и обучение след одобряване на учебните планове, програми и материална база от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) и ИА "МА". Обучението се провежда в съответствие с държавните образователни изисквания, националните стандарти за компетентност и изискванията на документите по чл. 49, ал. 1 или 2.

Чл. 50. (1) Висшето образование по специалности за морското и речното корабоплаване се придобива в съответствие със Закона за

висшето образование, държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационните степени и изискванията на тази наредба към подготовката на лица от регулираните професии.

(2) Обучението осигурява усвояване на общоинженерен и специализиран минимум за висше образование по специалности съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионални направления.

Чл. 51. (1) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) Курсовете за придобиване на квалификация по професия се организират и провеждат от учебни заведения и центрове за професионално обучение и квалификация, акредитирани или лицензирани по Закона за висшето образование, Закона за професионалното образование и обучение или Закона за предучилищното и училищното образование.

(2) Курсовете за специална и допълнителна подготовка, както и курсовете по ал. 1 се одобряват от ИА "МА" и се провеждат по обявени от ИА "МА" национални стандарти за компетентност и одобрени програми, материална база и квалификация на преподавателите по специалните предмети.

(3) За одобряване на курсовете за придобиване на квалификация по професия се подава заявление до ИА "МА", съдържащо следната информация:

1. наименование на учебното заведение или центъра;
2. сертификат по ISO EN 9001/2008, регламентиращ съответната дейност;
3. документ за акредитация или лицензиране на учебното заведение или центъра;
4. програмата на учебното заведение или центъра, отговаряща най-малко на изискванията на националните стандарти за компетентност или програми за провеждане на курса и съдържащи:
  - а) наименование на курса, съответстващото правило от документа, който го регламентира;
  - б) цели на курса;
  - в) предварителни изисквания към обучаемите;
  - г) минимален и максимален брой на обучаемите;

- д) таблица с подробен хорариум по теми, лекции и практически занятия;
- е) вид, място и критерии за оценяването;
- ж) квалификация на преподавателите и инструкторите, както и на оценителите на тренажори;
- з) подробен опис на наличната материална база за провеждане на курса;
- и) мерки за безопасност при провеждане на курса;
- к) използвана литература при съставяне на програмата;
- л) име, фамилия и подписи на съставителя на програмата и на ръководителя на центъра;

5. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) документ, удостоверяващ, че учебното заведение или център е администратор на лични данни.

(4) За одобряване на курсовете по специална и допълнителна подготовка се подава заявление до ИА "МА", съдържащо следната информация:

1. наименование на лицето, което организира курсовете;
2. сертификат по ISO EN 9001/2008, регламентиращ съответната дейност;
3. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) предварително одобрена програма, отговаряща най-малко на изискванията на националните стандарти за компетентност или програми за провеждане на курса и съдържащи:
  - а) наименование на курса, съответстващото правило от документа, който го регламентира;
  - б) цели на курса;
  - в) предварителни изисквания към обучаемите;
  - г) минимален и максимален брой на обучаемите;
  - д) таблица с подробен хорариум по теми, лекции и практически занятия;
  - е) вид, място и критерии за оценяване;
  - ж) квалификация на преподавателите и инструкторите, както и на

оценителите на тренажори;

з) подробен опис на наличната материална база за провеждане на курса;

и) мерки за безопасност при провеждане на курса;

к) използвана литература при съставяне на програмата;

л) име, фамилия и подписи на съставителя на програмата и на ръководителя на центъра;

4. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) документ, удостоверяващ, че учебното заведение или център е администратор на лични данни.

Чл. 52. (1) Курсовете за придобиване на правоспособност се организират и провеждат от учебните заведения и центрове по чл. 51, ал. 1.

(2) Курсовете за придобиване на правоспособност по чл. 33, т. 5, чл. 34 и чл. 35, т. 4 се организират и провеждат и от българско физическо или юридическо лице - търговци, както и лице от държава - членка на Европейския съюз, регистрирано като търговец по националното му законодателство, включително и кооперации, сдружения и фондации.

(3) Курсовете по ал. 1 и 2 се одобряват от ИА "МА" и се провеждат по обявени от ИА "МА" национални стандарти за компетентност и програми. Списък на одобрените центрове и курсове се обявява на официалната интернет страница на ИА "МА".

(4) За извършване на проверка за оценка на съответствието с нормативните изисквания и издаване на заповед за разрешаване провеждане на курсовете по ал. 1 и 2 се подава заявление до ИА "МА", съдържащо следната информация:

1. наименование на лицето, провеждащо курсовете;

2. документ за акредитация или лицензиране - за учебното заведение или центъра, ЕИК - за физическите или юридическите лица;

3. наименование на курса.

(5) Към заявлението по ал. 4 се прилагат документи, съдържащи следната информация:

1. цели на курса;

2. предварителни изисквания към обучаемите;
3. минимален и максимален брой на обучаемите;
4. предварително представени за одобрение програми, съдържащи най-малко изискванията на обявените национални стандарти за компетентност и програми;
5. таблица с подробен хорариум по теми, лекции и практически занятия;
6. вид, място и критерии за оценяване;
7. квалификация на преподавателите, както и на инструкторите и оценителите;
8. подробен опис на наличната материална база за провеждане на курса;
9. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) документ, удостоверяващ, че учебното заведение или център е администратор на лични данни.

Чл. 53. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Изпълнителният директор на ИА "МА" или оправомощено от него лице в срок до 7 дни от датата на подаване на заявлението с пълния комплект документи по чл. 51, ал. 3 и 4 и чл. 52, ал. 4 и 5 назначава със заповед комисия, която извършва проверка за установяване на заявените обстоятелства и съответствието им с изискванията на тази наредба.

(2) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Когато е заявено обучение с използване на тренажор, поне един от членовете на комисията по ал. 1 трябва да е преминал ИМО моделен курс за техники за обучение и оценка с използване на симулатори.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Комисията съставя протокол за извършената проверка, в който вписва своето становище.

Чл. 54. (1) Изпълнителният директор на ИА "МА" издава заповед за одобряване провеждането на курсовете за срок до 3 години или мотивиран отказ и уведомява съответната институция не по-късно от 30 дни от получаване на документацията.

(2) Отказът по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицето по чл. 52, ал. 1 и 2 е

длъжно да уведоми писмено ИА "МА" за настъпване на промяна на обстоятелствата по чл. 51, ал. 3, т. 4, букви "ж" и "з", ал. 4, т. 3, букви "ж" и "з" и чл. 52, ал. 5, т. 7 и 8. В срок от 14 дни ИА "МА" извършва проверка и се произнася по направените промени.

(4) При неспазване разпоредбите на ал. 3 заповедта по ал. 1 се отменя.

Чл. 55. (1) Заповедта по чл. 54 се отменя и в следните случаи:

1. заповедта е издадена въз основа на неистински документ или документ с невярно съдържание, въз основа на влязла в сила присъда или съдебно решение;

2. престане да отговаря на изискванията на чл. 51, ал. 2;

3. по заявление на лицето.

(2) Правата, придобити със заповедта по чл. 54, се отнемат за срок от 6 месеца, когато се установи, че лицата по чл. 51 и 52 са допускали системни нарушения по отношение на воденето на записи относно присъствието на обучаемите, както и когато се установят други системни нарушения на изискванията на одобрената програма и правилата, установени в тази наредба.

Чл. 56. (1) Присъствието и оценките на участниците в курсовете за специална и допълнителна подготовка, за придобиване на квалификация по професии за морското и речното корабоплаване и подготвителните курсове за придобиване на правоспособност се отразяват в присъствен дневник - част от системата за управление на качеството на обучаващата институция, който съдържа най-малко информацията по приложение 11.

(2) Присъствието на участниците в курсовете се документира за всеки учебен час отделно чрез запис в дневника по ал. 1 до десетата минута за всеки час.

(3) Участник в курс, отсъствал повече от 10 % от общото времетраене на курса, не се допуска до изпит.

Чл. 57. Практическото обучение за извършване на маневри с влекачи се извършва по програма, одобрена от ИА "МА", и се осъществява от правоспособни капитани на влекачи със стаж най-малко 5 години.

Чл. 58. (1) Изпълнителна агенция "Морска администрация" ежегодно извършва планови и извънредни проверки за оценка на

съответствието и изготвя независима оценка на учебните заведения и центрове, предоставящи морско образование, обучение и квалификация, по отношение изпълнението на критериите, посочени в чл. 51, 52, 60 и 61.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Резултатите от проверките по ал. 1 се отразяват в протокол, копие от който се предоставя на обучаващата институция.

(3) При установяване на несъответствия с изискванията на тази наредба същите се вписват в протокола и ИА "МА" определя мерки и срок за отстраняването им и извършва повторна проверка.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) При неотстраняване на несъответствията в срока по ал. 3 ИА "МА" не издава свидетелства за правоспособност, свидетелства за професионална компетентност или други равностойни документи на обучаемите, като писмено уведомява обучаващата институция за отказа. Изпълнителна агенция "Морска администрация" отбелязва в списъка по чл. 52, ал. 3 прекратяване провеждането на дадения курс.

(5) Въз основа на констатациите в протокола по ал. 2 се изготвя независима оценка по ал. 1.

Раздел II

Учебно-материална база на морските и речните учебни заведения и центрове

Чл. 59. (1) Учебно-материалната база се осигурява съобразно учебните програми с цел постигане на знания, навици и умения по дисциплини, професии и специалности, за които учебните заведения и центрове провеждат обучение.

(2) Учебно-материалната база е необходимо да отговаря на изискванията за безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове, издадени по прилагането му.

(3) Морските и речните учебни заведения и центрове за професионално обучение и квалификация за осигуряване на качествено и пълноценно провеждане на учебния процес трябва да притежават собствена или наета учебно-материална база по съответните дисциплини, в която са включени:

1. помощни методически материали, учебна, техническа и специализирана литература;
2. нагледни методически материали;
3. аудио-визуални средства;
4. образци и макети на изучаваната техника и апаратура;
5. контролно-измервателна апаратура;
6. лицензирани програмни продукти, осигуряващи тематично обучение;
7. сертифицирани и одобрени тренажори и симулатори, демонстриращи или отработващи, частично или пълно, определени режими, ситуации, процедури, действия или функционални особености;
8. учебни полигони за провеждане на практически занятия.

(4) Изискваната учебно-материална база по ал. 3 трябва да е съобразена с нормите в съответния моделен курс на Международната морска организация, националните стандарти за компетентност и одобренията от ИА "МА" учебни програми.

Чл. 60. За провеждане на одобрено обучение за придобиване на квалификация, както и за допълнителна и специална подготовка морските и речните учебни заведения и центрове се оборудват с учебни зали, кабинети, полигони и лаборатории, които отговарят на следните изисквания:

1. учебното място за всеки обучаем да е в съответствие с приложимите норми;
2. да са оборудвани с необходимите помощни учебни технически средства: черна/бяла дъска, екран, апарат за проектиране, учебно-методически табла, компютри, мултимедии и др.;
3. да са спазени установените норми за използване на компютърна техника, когато учебната зала е компютърен клас;
4. да са спазени допълнителните изисквания за безопасност и здраве при работа, техническа и противопожарна безопасност, когато учебната зала е технически клас;
5. да са спазени условията за нормалното функциониране на тренажорите, посочени от производителя, когато учебната зала е

оборудвана с тренажори или симулатори.

Чл. 61. (1) За провеждане на обучение се ползват само тренажори, предназначени за подготовка и за оценка на компетентността, които са одобрени от ИА "МА".

(2) Изпълнителна агенция "Морска администрация" одобрява тренажорите, когато отговарят на следните експлоатационни норми:

1. възпроизвеждат в достатъчна степен съответното корабно оборудване в съответствие с изискванията на одобрена от изпълнителния директор на ИА "МА" класификация, включително пресъздават експлоатационни и аварийни ситуации, съответстващи на целите на подготовката;

2. осигуряват връзка между обучаемия/оценявания, оборудването и инструктора/ оценителя по начин, позволяващ контрол, запис и последващ разбор и оценяване на действията на обучаемия/оценявания;

3. оценката на обучаемия да може да се генерира от тренажора без намесата на инструктора или оценяващия;

4. тренажорът и софтуерът му са одобрени или признати за съответстващи на изискванията от признати класификационни организации от Европейския съюз или от администрация на държави - членки на Европейския съюз;

5. тренажорът е преминал периодична проверка, както е определено от производителя, от упълномощено от него лице.

(3) Целите и задачите на подготовката с използване на тренажор се определят в рамките на програмата за подготовка и трябва да са възможно най-тясно свързани с практиката.

Чл. 62. (1) Процедурите за подготовка и оценка компетентността на обучаемите при работа с използване на одобрен тренажор съобразно способността за безопасно и ефективно изпълнение на заданието осигуряват:

1. предварително информиране на обучаемите за:

а) целите и задачите на обучението;

б) уменията, които се очаква да бъдат придобити;

в) уменията, които подлежат на оценка, и критериите за оценяване;

2. инструкции за работа на тренажора, предоставени на обучаемите в ясна и изрична форма.

(2) Интензивността и продължителността на учебните занятия на тренажор се съобразяват с препоръките на производителя.

Раздел III

(В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.)

Ред за провеждане на изпити

Чл. 63. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Изпитите за придобиване на правоспособност, придобиване на права, отмяна на ограничение или за потвърждаване на правоспособност се провеждат от комисии, определени със заповед на изпълнителния директор на ИА "МА" или оправомощено от него лице.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Комисиите по ал. 1 се формират от служители на ИА "МА". Поне един от членовете на комисията трябва да притежава морска правоспособност, равна или по-висока от тази, за която се провежда изпитът, и поне един да е завършил успешно моделен курс 3.12 на ИМО и да удовлетворява изискванията на раздели А-I/6 и А-I/8 на Кодекса STCW.

(3) Програмите за изпитите и критериите за оценка на кандидатите за отделните правоспособности се обявяват всяка година до края на месец януари.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Съответната Д "МА"/Д "РН", която провежда изпита, обявява не по-малко от 2 дати в рамките на следващите 30 дни, които се обявяват на информационното табло на дирекцията или на електронната страница на ИА "МА".

(5) За явяване на изпит кандидатът подава заявление, в което посочва една от обявените по ал. 4 дати, най-малко 5 работни дни преди желаната дата за изпит.

(6) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Съответната Д "МА"/Д "РН", която провежда изпита, обявява 2 дни преди датите на изпитите имената на допуснатите до изпит кандидати, както и графика за провеждане на изпитите на информационното табло или на електронната страница на ИА "МА".

Чл. 64. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Изпитите се провеждат в оборудвани зали на ИА "МА" устно или на компютърни станции, свързани с информационната система на ИА

"МА" за провеждане на изпити, съдържаща изпитни въпроси и задачи, специализирани компютърни програми и тренажори.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Работни помещения, кораби, пособия и помагала, необходими за провеждането на практическите изпити, могат да се предоставят и от корабоприетатели, браншови организации и учебни заведения при писмено искане от директора на съответната Д "МА"/Д "РН".

Чл. 65. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Залите за провеждане на изпитите по чл. 64, ал. 1 трябва да отговарят на изискванията за безопасност и здраве при работа съгласно изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове, издадени по прилагането му.

(2) Залите по ал. 1 трябва да са оборудвани със система за видео- и аудиоконтрол, която да отговаря на следните изисквания:

1. да осигурява записи на изображенията, звука, датата и часа с възможност за последващо разглеждане и прослушване на записите от съответния изпит;

2. разположението на камерите да е такова, че да осигурява запис на действията на всички участници в изпита;

3. да осигурява непрекъснат запис по време на теоретичните изпити, а при прекъсване на записа, автоматично да се включва светлинен и звуков сигнал;

4. да осигурява наблюдение на изпита в реално време и да е осигурен свободен достъп до монитора.

Чл. 66. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) За явяване на изпит кандидатите предварително заплащат такса съгласно Тарифа 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (Тарифа 5), приета с ПМС 81 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 41 от 2000 г.; последно изм. бр. 96 от 2011 г.).

(2) Ако кандидатът не се яви, прекрати своето участие в сесията или бъде отстранен, внесената изпитна такса не се връща.

Чл. 67. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Към заявлението по чл. 63, ал. 5 кандидатът прилага документи, удостоверяващи изпълнението на изискваните условия за придобиване на правоспособността, за която лицето

кандидатства, както и документ за платена такса по Тарифа 5.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2013 г., в сила от 17.09.2013 г.) Когато изискваната информация по ал. 1 е служебно известна/налична в ИА "МА", същата се удостоверява служебно. Информацията по ал. 1 се удостоверява служебно и в случаите, когато е вече създадена, събрана, изменена или заличена от друг административен орган в рамките на законоустановените му правомощия, но не е служебно известна/налична в ИА "МА".

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) В съответната Д "МА"/Д "РН" се извършва проверка на редовността на представените от кандидатите документи.

(4) На основание проверката по ал. 3 се съставя списък на допуснатите до изпит кандидати.

(5) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) Когато при проверката по ал. 3 се установи, че кандидатът не отговаря на изискванията за допускане до изпит, директорът на съответната Д "МА"/Д "РН" постановява мотивиран отказ, който може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред изпълнителния директор на ИА "МА" в 14-дневен срок от съобщаването му.

(6) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Ако жалбата срещу постановен отказ бъде уважена, кандидатът се допуска до изпит за заявената правоспособност на първата следваща обявена дата за провеждане на изпита.

(7) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) В случаите на влязъл в сила отказ заплатената държавна такса не се връща.

Чл. 68. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Изпитите се провеждат по функции и са устни, писмени и/или практически в зависимост от правоспособността.

(2) Изпитите чрез компютърни тестове се провеждат на информационната система на ИА "МА", с компютърни тестове, казуси, задачи и/или задания, обхващащи въпроси от всяка компетентност от одобрената програма за изпит за съответната правоспособност.

(3) Практическите изпити за придобиване на правоспособности за корабоплаване по вътрешните водни пътища на Европа се провеждат на кораб, на който за съответната длъжност се изисква

правоспособността, за която се явява кандидатът, от определени от председателя на изпитната комисия лица. Изпитът се провежда в период до 12 месеца преди придобиването на правоспособността.

(4) Практическият изпит по ал. 3 може да бъде проведен и на тренажор по одобрена от ИА "МА" програма.

Чл. 69 (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Тестовите въпроси се изготвят от ИА "МА".

(2) Изпълнителна агенция "Морска администрация" може да одобри и включи в информационната си система за провеждане на изпити тестови въпроси, изготвени от морските и речните учебни заведения и центрове, браншови организации и морски лица.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Тестовите въпроси се публикуват на електронната страница на ИА "МА".

(4) Компютърните тестове се генерират автоматично за всеки един кандидат от публикуваните по ал. 3 тестови въпроси.

(5) Резултатът от изпита с компютърен тест се генерира автоматично от информационната система на ИА "МА" за провеждане на изпити.

Чл. 70. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Преди започване на изпита членове на съответната изпитна комисия:

1. проверяват дали системата за видео- и аудиоконтрол е включена;
2. проверяват самоличността на кандидатите;
3. дават указания за начина на провеждане на изпита и обявяват правата и задълженията на кандидатите;
4. провеждат документиран инструктаж по безопасност, когато такъв е необходим;
5. при опит за измама от страна на кандидата, явяващ се на изпит, същият се отстранява от изпита и изпитната му сесия се анулира.

(2) Не се допускат до изпит лица без документ за самоличност и лица, които се явяват след започване на изпита.

(3) Лицата, които не спазват правилата за провеждане на изпита, не се допускат до изпит в рамките на следващите 12 месеца.

Чл. 71. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) За да премине успешно изпита, кандидатът трябва да докаже, че владее материята до степен, която изключва възможността с действие или

бездействие да причини авария или щети на хора, кораб или товар или да предизвика замърсяване на околната среда при изпълнение на служебни задължения, отнасящи се до правоспособността, за която кандидатства, отмяната на ограничение или за потвърждение на правоспособност.

Чл. 72. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Изпитът за придобиване на правоспособност се състои от компютърен тест по всяка функция.

(2) Счита се за успешно издържал теста кандидат, който е дал не по-малко от 85 % верни отговори или е събрал определения брой точки.

(3) До устен изпит по функцията, когато се изисква такъв, се допускат лицата, които успешно са издържали теста по ал. 2.

(4) Практическият изпит за пилоти и капитани на влекачи се провежда в реални условия чрез извършване на действителни маневри.

Чл. 73. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Когато изпитът по дадена функция включва няколко изпита - устен, писмен и/или практически, общата оценка е "издържал", когато по всички изпити кандидатът е получил оценка "издържал".

(2) Общата оценка на комисията по даден изпит е "издържал", когато 2/3 от членовете ѝ поставят оценка "издържал".

Чл. 74. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) Кандидатът е издържал изпитите за придобиване на правоспособност, за отмяна на ограничение или за потвърждаване на правоспособност само когато е издържал успешно изпитите по всяка функция за дадената правоспособност.

Чл. 75. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Кандидат, който не е положил успешно изпитите по някоя от функциите или модул английски език за съответната правоспособност, има право да се яви отново не по-рано от 1 месец след датата на провеждане на изпита.

(2) Кандидат, който в период от една година не е издържал успешно изпитите по всички функции, се явява отново на изпити по всички функции за дадената правоспособност.

Чл. 76. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Всяка изпитна комисия изготвя протокол за проведените изпити

(приложение 12) за съответната дата в 2 еднообразни екземпляра.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Протоколите и всички други писмени документи на кандидатите се събират в отделно дело и се съхраняват две години в съответната Д "МА"/Д "РН", където е бил проведен изпитът.

Чл. 77. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Протоколите от изпитите за придобиване на правоспособност и права се одобряват от изпълнителния директор на ИА "МА" или от оправомощено от него лице и се съхраняват за срок от 50 години, по един екземпляр в архива на ИА "МА" и в съответната Д "МА"/Д "РН", където е проведен изпитът.

(2) Изпълнителният директор на ИА "МА" при установяване на нарушения, свързани с придобиване на правоспособността, заличава от протокола по ал. 1 лицето, за което са установени нарушенията.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Протоколите от изпитите за потвърждаване или отменяне на други ограничения, за преиздаване на свидетелства за правоспособност или издаване на потвърждения на чужди свидетелства се одобряват от директора на съответната Д "МА"/Д "РН" и се съхраняват за срок от 5 години в архива на тази Д "МА"/Д "РН" и в архива на ИА "МА".

Чл. 78. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г.) (1) Кандидат, който не е издържал успешно изпит, може да подаде възражение до изпълнителния директор на ИА "МА" в 14-дневен срок от датата на провеждане на изпита.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Изпълнителният директор на ИА "МА" със заповед определя постоянно действаща комисия (или комисии) като помощен орган, извършващ проверка по постъпилите възражения.

(3) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Комисията (или комисиите) по ал. 2 се формира от служители на ИА "МА". Поне един от членовете на комисията трябва да притежава морска правоспособност, равна или по-висока от тази, за която е проведен изпитът, и поне един да е завършил успешно моделен курс 3.12 на ИМО и да удовлетворява изискванията на раздели А-I/6 и А-I/8 на Кодекса STCW. Един и същ служител не може да бъде едновременно член на комисията по чл. 63, ал. 1, провела изпита, и на комисията по ал. 2, извършваща

проверка по възраженията на участвалите в същия изпит кандидати.

(4) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Комисията по ал. 2 извършва проверка по възражението в 14-дневен срок от постъпването му и изготвя мотивирано становище до изпълнителния директор.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Въз основа на становището по ал. 4 изпълнителният директор на ИА "МА" се произнася, като обявява кандидата за издържал успешно изпита или отхвърля възражението.

Чл. 79. (В сила от 1.09.2012 г. - ДВ, бр. 31 от 2012 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) На морски лица, включени в одобрения протокол по чл. 76, ал. 1, се издава свидетелство за правоспособност или се отменят ограниченията след представяне на медицинско свидетелство за здравословна годност.

Глава седма

РЕГИСТРАЦИЯ НА МОРСКИ ЛИЦА И СВИДЕТЕЛСТВА

Чл. 80. В ИА "МА" се водят регистри на морските лица, на морските правоспособни лица и техните свидетелствата, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) регистри на морските правоспособни лица с правоспособност водач на кораб до 40 БТ и шкипер на кораб за спорт и развлечение - в дирекция "Морска администрация - Варна", дирекция "Морска администрация - Бургас" и в дирекция "Международни и национални регулации на корабоплаването" (Д "МНРК"), в зависимост от мястото на провеждане на изпита за придобиване на правоспособност;

2. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) регистри на морските правоспособни лица с правоспособност водач на малък кораб - в дирекция "Речен надзор – Русе" и дирекция "Речен надзор – Лом", в зависимост от мястото на провеждане на изпита за придобиване на правоспособност;

3. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) регистър на морските правоспособни лица с правоспособност, различна от тази по т. 1 и 2 - в Д "МНРК";

4. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) регистри на свидетелствата на морските лица - в съответните Д "МА"/Д "РН";

5. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) регистри на издадените потвърждения на свидетелства за правоспособност, издадени от администрациите на други държави - в съответните Д "МА"/Д "РН".

Чл. 81. (1) Регистрите се водят на хартиен и електронен носител и в тях под отделен номер се вписват следните данни за всяко морско лице:

1. собствено, бащино и фамилно име;
2. пол;
3. дата на раждане;
4. място на раждане;
5. постоянен адрес;
6. гражданство;
7. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) единен граждански номер или личен номер на чужденец; за чужди граждани, неустановени трайно в страната – персонален номер от документа за самоличност на чужденец;
8. номер, дата на издаване и учебно заведение или център, издали документ за образование, квалификация или специалност;
9. поредна правоспособност и основание за придобиването ѝ.

(2) Вписванията в регистрите на данните по ал. 1 се извършват от длъжностно лице на ИА "МА".

(3) Регистрите на морските правоспособни лица са безсрочни.

Чл. 82. (1) Регистърът по чл. 80, т. 4 включва моряшките картони на морските лица (приложение 13), съдържащи данните по чл. 81, ал. 1, снимка на лицето и данни за:

1. срока на валидност на свидетелството;
2. ограниченията за упражняване на придобитите права;
3. издадените разрешения по чл. 19, ал. 2;
4. издадените свидетелства за премината специална и допълнителна подготовка;
5. издадените медицински свидетелства за здравословна годност, необходими за издаване на свидетелство за правоспособност;
6. кораба, на който лицето работи: име, ИМО номер или УЕИН, бруто тонаж за морските кораби, тип на кораба, пропульсивна мощност на КСУ и район на плаване на кораба;

7. длъжност, за която се изисква правоспособност или която дава възможност за придобиване на правоспособност, на която лицето е назначено на кораба, ниво на отговорност и функции, дата на постъпване и дата на напускане на кораба, общо прослужено време на кораба, признато за плавателен стаж;

8. номера на моряшкия паспорт и срока на валидност;

9. номера на моряшката книжка или служебната книжка.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 10 от 2017 г.) Данните по ал. 1, т. 6 и 7 се вписват при представяне на записка (приложение 14), издадена от капитана на кораба, корабопричителя или посредника, че лицето е назначено на съответния кораб и съответната длъжност, екипажен списък, моряшка/служебна книжка, индивидуален договор за наемане на работа или друг документ, удостоверяващ обстоятелствата, а при освобождаване на основание на представяне на записка (приложение 14), издадена от капитана на кораба, моряшка/служебна книжка, екипажен списък или друг документ, удостоверяващ обстоятелствата.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Документите по ал. 2, с изключение на моряшката/служебната книжка, се съхраняват за срок от 2 години от датата на представянето им в съответната Д "МА"/Д "РН".

(4) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Морските лица представят в съответната Д "МА"/Д "РН" моряшката книжка за вписване данните от същата в моряшкия картон не по-рядко от веднъж на 2 години, а служебната книжка - не по-рядко от веднъж годишно.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Моряшките картони се съхраняват в съответната Д "МА"/Д "РН" до навършване на 90-годишна възраст на лицето, след което се предават в архив.

Глава осма

ИЗДАВАНЕ, ПРОДЪЛЖАВАНЕ СРОКА НА ВАЛИДНОСТ И ПРЕИЗДАВАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ, ДРУГИ РАВНОСТОЙНИ ДОКУМЕНТИ И ПОТВЪРЖДЕНИЯ
(Загл. изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 83 от 2015 г.)

Чл. 83. (1) Изпълнителна агенция "Морска администрация" издава свидетелствата на морските лица, както следва:

1. свидетелства за правоспособност за работа на море:

а) за далечно и за крайбрежно плаване (приложение 15);

б) (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 10 от 2017 г.) за капитан/механик на риболовен кораб в крайбрежно плаване (приложение 16);

в) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) за капитан на влекач (приложение 16а);

г) за местно плаване (приложение 17);

2. свидетелство за правоспособност за работа по вътрешните водни пътища (приложение 18);

3. свидетелство за правоспособност пилот (приложение 19);

4. свидетелство за правоспособност водач на кораб до 40 БТ (приложение 20);

5. свидетелство за правоспособност шкипер на кораб за спорт и развлечение (приложение 21);

6. свидетелства за правоспособност водач на малък кораб (приложение 22);

7. потвърждение на чуждо свидетелство за правоспособност за работа на море (приложение 23);

8. потвърждение на чуждо свидетелство за правоспособност за работа по вътрешните водни пътища на Европа (приложение 24);

9. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм. и доп., бр. 83 от 2015 г.) свидетелства за професионална компетентност за преминалата специална и допълнителна подготовка за работа по вътрешни водни пътища на Европа;

10. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) свидетелства за професионална компетентност за преминалата специална и допълнителна подготовка за море;

11. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) свидетелства за професионална компетентност на лицата от изпълнителско ниво.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Първоначално издаване на свидетелствата по ал. 1, т. 1 – 3 се извършва при изпълнение на

следните условия:

1. придобита правоспособност;

2. здравословна годност;

3. наличие на валидни свидетелства за професионална компетентност, когато се изискват такива.

(3) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 2, бр. 83 от 2015 г.) В документите по чл. 83, ал. 1, т. 1 и техните потвърждения се вписват ограниченията (ако има такива) по отношение на типа и/или тонажа на кораба, района на плаване, типа и/или мощността на КСУ, за работа със средства за автоматична радиолокационна прокладка (ARPA), електронни навигационни карти (ECDIS) и/или автоматична система за идентификация (AIS), медицински ограничения и др.

(4) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 3, бр. 83 от 2015 г.) В свидетелството за крайбрежно плаване се поставя стикер с карта на района, за който то е валидно.

(5) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 4, изм., бр. 83 от 2015 г.) Свидетелствата по ал. 1, т. 9 – 11 съдържат:

1. свидетелството за професионална компетентност за премината специална и допълнителна подготовка за море:

а) надпис "Република България Изпълнителна агенция "Морска администрация";

б) номер и наименование на свидетелството за професионална квалификация;

в) трите имена, ЕГН, дата на раждане и снимка на морското лице – притежател на свидетелството;

г) пълно наименование на преминатия курс с изписване на правилото (или правилата) от Конвенция STCW или от Кодекса STCW;

д) ограниченията (ако има такива) – медицински, по отношение на типа на кораба, района на плаване и други;

- е) дата на издаване и дата, до която свидетелството е валидно;
- ж) име, фамилия и подпис на надлежно упълномощения служител от издаващата администрация и печат на администрацията;
- з) данни за кореспонденция с издаващата администрация – седалище и адрес, адрес на електронната поща и на официалната интернет страница;
- и) (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) за свидетелствата по т. 9 – подпис на притежателя на свидетелството;

2. свидетелството за професионална компетентност на лицата от изпълнителско ниво:

- а) надпис "Република България Изпълнителна агенция "Морска администрация";
- б) номер и наименование на свидетелството за професионална компетентност;
- в) трите имена, пол, гражданство, ЕГН, дата и място на раждане и снимка на морското лице – притежател на свидетелството;
- г) пълно наименование на правоспособността с изписване на правилото от Конвенция STCW и от Кодекса STCW;
- д) функции и ниво на отговорност, за изпълнението на които притежателят е квалифициран;
- е) наложените от администрацията ограничения при изпълнение на функциите, ако има такива;
- ж) длъжност или длъжности, които лицето може да заема, и ограничения, ако има наложени от администрацията;
- з) регистров номер;
- и) дата на издаване и дата, до която свидетелството е валидно;
- к) подпис, име и фамилия на надлежно упълномощения служител от издаващата администрация и печат на администрацията;
- л) подпис на притежателя на свидетелството;
- м) данни за кореспонденция с издаващата администрация – седалище и адрес, адрес на електронната поща и на официалната интернет страница.

(6) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 5, изм., бр. 83 от

2015 г.) Формата, размерите, графичното оформление и полиграфското изпълнение на документите по ал. 1, т. 9 – 11 се определят със заповед на изпълнителния директор на ИА "МА".

(7) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 6, бр. 83 от 2015 г.) Свидетелствата по ал. 1, т. 4 - 6 и 9 – 11 се издават при следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) лицето е включено в предварително представения в съответната Д "МА"/Д "РН" списък на курсистите;
2. лицето е завършило успешно курса и е включено в одобрен протокол от проведения изпит.

(8) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 84 от 2014 г., предишна ал. 7, бр. 83 от 2015 г.) В случаите, когато срокът на валидност на свидетелството е изтекъл и за издаването на ново свидетелство се изисква наличие на определен плавателен стаж, ИА "МА" издава ново свидетелство след служебна проверка на изисквания плавателен стаж.

Чл. 84. (1) (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Свидетелствата за правоспособност, с изключение на свидетелствата за правоспособност по чл. 83, ал. 1, т. 2, 4 – 6 и 8 се подписват от изпълнителния директор на ИА "МА" или упълномощено от него лице.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., бр. 83 от 2015 г.) Потвържденията на свидетелствата за правоспособност по чл. 21, свидетелствата за професионална компетентност и другите равностойни документи се подписват от директора на Д "МНРК", директора на съответната Д "МА"/Д "РН" или от упълномощено от него лице в зависимост от мястото на провеждане на курса.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) Свидетелствата за правоспособност, свидетелствата за професионална компетентност и потвържденията по чл. 83, ал. 1, т. 1, 3, 7, 9 – 11 се подпечатват с мокър печат на ИА "МА" с изображение на държавния герб.

Чл. 85. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., доп., бр. 83 от 2015 г.) Свидетелствата за правоспособност по чл. 83, ал. 1, т. 1 – 3, 7 и 8 са със срок на валидност до 5 години, но не повече от срока на валидност на което и да е свидетелство, необходимо за издаването им. Срокът на валидност на свидетелство за новопридобита правоспособност по чл. 83, ал. 1, т. 1 – 3 е до 5 години от датата на

одобрение на протокола от изпита.

(2) Свидетелствата за правоспособност по чл. 83, ал. 1, т. 4 - 6 са със срок на валидност до 10 години.

(3) Потвържденията на свидетелствата за правоспособност са със срок на валидност до 5 години, но не повече от срока на валидност на което и да е свидетелство, необходимо за издаването им.

(4) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Свидетелствата по чл. 83, ал. 1, т. 9 са със срок на валидност, посочен в приложение 2, свидетелствата по чл. 83, ал. 1, т. 10 са със срок на валидност, посочен в приложение 1, а свидетелствата по чл. 83, ал. 1, т. 11 са безсрочни.

Чл. 86. (1) Морските лица подновяват свидетелствата си при:

1. отпадане на ограничение или друга промяна на обстоятелствата, при които свидетелствата са били издадени;
2. изтичане на срока на валидност на свидетелството;
3. промяна в статуса на притежавано валидно свидетелство, когато то е загубено, унищожено или обявено за невалидно.

(2) Ново свидетелство се издава, след като лицето представи доказателства за:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) здравословна годност - с валидно медицинско свидетелство, издадено от заведение по чл. 12, ал. 3 или 5;
2. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) продължаваща компетентност за правоспособностите по чл. 30, т. 1 – 8, чл. 31, т. 1 – 7 и чл. 32, т. 1 – 4;
3. (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) преминал опреснителен курс за специална или допълнителна подготовка, когато това се изисква съгласно приложение 1.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., **бр. 71 от 2020 г.**) Ново свидетелство може да бъде издадено и преди изтичане на срока му на валидност, без да има промяна на обстоятелствата, когато лицето ще работи на кораб, към момента на изтичане на валидността.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) За да бъде издадено или преиздадено свидетелство за правоспособност със срок на

валидност след 1.01.2017 г., морските лица, в чиито учебни програми не е включена съответната подготовка, трябва да преминат курсове, одобрени от ИА "МА", както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) за лицата от палубна команда от управленско и оперативно ниво – "Корабоводене с използване на радиолокатор и ARPA", "Управление на ресурсите на мостика", "Корабоводене с използване на електронни карти и автоматизирани идентификационни системи" (ECDIS & AIS), "Елементарни познания по опазване на морската среда", "Сигурност на кораба за лица, изпълняващи дейности, свързани със сигурността";

2. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) за лица от палубна команда от изпълнителско ниво - "Елементарни познания за сигурността на кораба" и "Елементарни познания по опазване на морската среда";

3. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) за морски лица от машинна команда от управленско и оперативно ниво - "Управление на ресурсите и работа в екип в машинно отделение", "Експлоатация на съвременни системи за управление на главни и спомагателни двигатели", "Сигурност на кораба за лица, изпълняващи дейности, свързани със сигурността", "Елементарни познания по опазване на морската среда", а за електромеханици и "Експлоатация и поддръжка на системи с напрежение над 1000 волта";

4. (доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) за лица от машинна команда от изпълнителско ниво - "Елементарни познания за сигурността на кораба" и "Елементарни познания по опазване на морската среда".

Чл. 87. (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) (1) Продължаваща компетентност се доказва чрез изпълнение на едно от следните изисквания:

1. наличие на плавателен стаж при изпълнение на функции, посочени в свидетелството за правоспособност, с обща продължителност най-малко 12 месеца за последните 5 години;

2. наличие на плавателен стаж при изпълнение на функции, посочени в свидетелството за правоспособност, с обща продължителност най-малко 3 месеца, реализиран през последните 6 месеца преди подаване на заявлението за издаване на ново свидетелство;

3. наличие на плавателен стаж на длъжност в управленско или оперативно ниво на отговорност, с една степен по-ниска от притежаваната правоспособност, с продължителност не по-малко от

3 месеца, реализиран непосредствено преди подаване на заявлението за издаване на ново свидетелство;

4. наличие на плавателен стаж като стажант на длъжност, съответстваща на притежаваната от него правоспособност, с продължителност не по-малко от 3 месеца, реализиран непосредствено преди подаване на заявлението за издаване на ново свидетелство;

5. удостоверение за успешно завършен курс за потвърждаване, одобрен от ИА "МА";

6. успешно положен изпит пред ИА "МА" по одобрена програма.

(2) Продължаваща компетентност по отношение на свидетелствата за професионална компетентност за работа на танкери за лица от управленско и оперативно ниво се доказва чрез изпълнение на едно от следните изисквания:

1. наличие на одобрен плавателен стаж при изпълнение на функциите на съответния тип танкер, посочени в свидетелството за професионална компетентност или в неговото потвърждение, с обща продължителност най-малко 3 месеца за последните 5 години;

2. удостоверение за успешно завършен курс, одобрен от ИА "МА".

Чл. 88. (1) Свидетелствата по чл. 83, ал. 1, т. 4 - 6 се издават след удостоверяване на здравословната годност на кандидатите.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.).

Чл. 89. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Продължаване срока на валидност на свидетелството по чл. 83, ал. 1, т. 1, буква "а" се извършва преди изтичане срока на валидност на свидетелството за правоспособност от директорите на съответната Д "МА"/Д "РН", където лицето се води на отчет, при наличие на условията по чл. 86, ал. 2.

(2) При изтичане на срока на валидност на свидетелствата за правоспособност нови свидетелства се издават по реда на чл. 86.

Чл. 90. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Когато пилот не е заемал длъжността за период повече от 1 година, за всяка от тези години извършва по 15 маневри под ръководството на пилот-инструктор, включен в списъка на пилот-инструкторите, утвърден от директора на съответната Д "МА"/Д "РН" за допускане за заемане на длъжност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Когато пилот не е заемал

длъжността за период повече от 5 години, извършва 80 маневри под ръководството на пилот-инструктор, включен в списъка на пилот-инструкторите, утвърден от директора на съответната Д "МА"/Д "РН" за допускане за заемане на длъжност.

Чл. 91. Когато капитан на влекач не е заемал длъжността за период от 3 и повече години, трябва да изпълни 30 маневри за допускане за заемане на длъжността.

Глава девета

ПРИЗНАВАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДРУГИ РАВНОСТОЙНИ ДОКУМЕНТИ, ИЗДАДЕНИ ОТ АДМИНИСТРАЦИЯ НА ДРУГА ДЪРЖАВА. ПРОВЕРКА ЗА АВТЕНТИЧНОСТ НА БЪЛГАРСКИ СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ (Загл. изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Раздел I

Признаване на свидетелства за работа на море

Чл. 92. (1) На морско лице, притежаващо свидетелство за правоспособност, свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, издадено от администрацията на държава, която е включена в списъка, публикуван в официалния бюлетин на Европейския съюз, ИА "МА" от името на Република България като приемаща държава членка издава потвърждение на свидетелството, когато лицето ще работи на кораб, плаващ под българско знаме, след като:

1. лицето подаде заявление, към което се прилага свидетелството за правоспособност и потвърждение на същото, валидно свидетелство за здравословна годност, документ за самоличност и за платена такса;
2. администрацията, издала свидетелството и потвърждението му, удостовери тяхната автентичност.

(2) На морското лице по ал. 1, когато отговаря на изискванията, се издава потвърждение на свидетелството по чл. 84, ал. 2 (по Правило I/10 на STCW) за заемане на длъжност, която е вписана в

свидетелството му за правоспособност.

(3) Срокът на валидност на издаденото от ИА "МА" потвърждение не може да бъде по-дълъг от срока на валидност на свидетелството за правоспособност или потвърждението на свидетелството.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Когато признаването на държава, включена в Списъка на държавите, признати по Директива 2008/106/ЕО, бъде оттеглено, издадените преди оттеглянето от ИА "МА" потвърждения на свидетелства на такава държава остават валидни до изтичане на посочения в тях срок на валидност. Такива потвърждения не може да бъдат преиздавани и срокът им на валидност не може да се удължава.

Чл. 93. (1) На морско лице, притежаващо свидетелство за правоспособност, свидетелство за допълнителна и/или специална подготовка, издадено от администрация на държава, която не е включена в списъка, публикуван в официалния бюлетин на Европейския съюз, ИА "МА" може да издаде потвърждение на свидетелството, когато лицето ще работи на кораб, плаващ под българско знаме.

(2) Заявлението за признаване на свидетелство, издадено от администрация на държава, която не е включена в списъка по ал. 1, се подава от корабопритекателя на кораб, плаващ под българско знаме.

(3) Когато се установи, че български корабопритекател има съществен интерес свидетелства за правоспособност, издадени от администрация по ал. 1, да бъдат признавани чрез издаване на потвърждение на тези свидетелства от ИА "МА", ИА "МА" изпраща обосновано искане до Европейската комисия за оценка на тази администрация с оглед признаване на издадените от нея свидетелства за правоспособност.

(4) Изпълнителна агенция "Морска администрация" не изпраща в Европейската комисия предложения за признаване на свидетелства, издадени от администрации на държави, които не са включени в списъка на признатите от Международната морска организация държави.

(5) За целите на признаването по ал. 1 и след получаване на заявлението по ал. 2 ИА "МА" прави мотивирано предложение до Европейската комисия с искане да бъде оценена системата за подготовка и освидетелстване на моряците на съответната държава.

(6) След подаване на предложението по ал. 5 ИА "МА" може да издаде потвърждение на свидетелствата на морските лица от кандидатстващата държава. Валидността на издадените потвърждения не може да надвишава 3 месеца.

(7) При получаване на положително становище от Европейската комисия се подготвя двустранно споразумение със съответната администрация на държавата - страна по Конвенция STCW.

(8) За подписване на споразумението по ал. 7 ИА "МА" информира Европейската комисия и ИМО.

Чл. 94. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Република България може да прекрати сключено споразумение по чл. 93, ал. 7, когато се установи нарушаване на условията в споразумението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) В случаите по ал. 1 потвържденията на свидетелства на такава държава, издадени от ИА "МА" преди прекратяване на сключеното споразумение, остават валидни до изтичане на посочения в тях срок на валидност. Такива потвърждения не може да бъдат преиздавани и срокът им на валидност не може да се удължава.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) За обстоятелствата по ал. 1 и 2 ИА "МА" информира Европейската комисия, ИМО и държавата, с която е сключено споразумението.

Чл. 94а. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Република България може да сключи споразумение с друга държава – членка на Европейския съюз, или с друга страна по Конвенцията STCW за взаимно прилагане на разпоредбите на Конвенцията STCW относно крайбрежното плаване. В споразумението изрично се посочват подробностите относно съответните зони за крайбрежно плаване.

(2) Република България може да прекрати сключено споразумение по ал. 1, когато се установи нарушаване на условията в споразумението, включително и ако не се спазват принципите, уреждащи крайбрежното плаване, посочени в раздел А-I/3 от Кодекса STCW.

Чл. 94б. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) (1) На морско лице, притежаващо свидетелство за правоспособност за крайбрежно плаване, издадено от администрацията на държава – членка на Европейския съюз, или от страна по Конвенцията STCW за определените ѝ граници на крайбрежно плаване, ИА "МА" издава

потвърждение на свидетелството, когато лицето ще работи на кораб в крайбрежно плаване по смисъла на § 6, т. 2 от допълнителните разпоредби, при условие че между Република България и съответната държава – издател на свидетелството, има сключено споразумение по чл. 94а, ал. 1 и след като:

1. лицето подаде заявление, към което се прилага свидетелството за правоспособност и потвърждение на същото, валидно свидетелство за здравословна годност, документ за самоличност и за платена такса;

2. администрацията, издала свидетелството и потвърждението му, удостовери тяхната автентичност.

(2) Срокът на валидност на издаденото потвърждение по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от срока на валидност на свидетелството за правоспособност или потвърждението на свидетелството.

(3) В случаите по чл. 94а, ал. 2 издадените от ИА "МА" преди прекратяване на споразумението потвърждения на свидетелства остават валидни до изтичане на посочения в тях срок на валидност. Такива потвърждения не може да бъдат преиздавани и срокът им на валидност не може да се удължава.

Раздел II

Признаване на свидетелства за работа по вътрешни водни пътища

Чл. 95. (1) Морски лица, притежаващи свидетелство за правоспособност, свидетелство за премината допълнителна и/или специална подготовка, за работа на кораби, превозващи товари и пътници по вътрешните водни пътища на Европа, издадено в съответствие с Препоръките на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на ООН или Дунавската комисия, кандидатстват пред ИА "МА" за признаване правото им да упражняват съответна длъжност на кораб, плаващ под българско знаме.

(2) В случай че квалификацията на кандидата за признаване на свидетелство по ал. 1 не покрива всички изисквания по глава пета за съответната длъжност и различията не могат да бъдат преодоленни чрез мерките по чл. 100 и 101, правоспособността на кандидата се признава частично и дава право да заема само тези длъжности, за които е правоспособен.

Чл. 96. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Квалификацията на кандидата за признаване на свидетелството по чл. 95 се удостоверява с един от следните документи:

1. диплома за завършено средно или висше образование;
2. свидетелство за професионална квалификация;
3. свидетелство за правоспособност, издавано за длъжности на кораб, упражняването на които изисква правоспособност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Изпълнителна агенция "Морска администрация" може да изиска от кандидата за признаване по чл. 95 да приложи към документите по ал. 1 допълнителни доказателства за съдържанието и хода на образованието и обучението, издадени от компетентен орган от съответната държава.

(3) Всички документи, свързани с признаването, се подават в оригинал или нотариално заверено копие, с превод на български език от оторизиран заклет преводач.

Чл. 97. Изпълнителна агенция "Морска администрация" не може да откаже на български гражданин или на гражданин на държава - членка на ЕС, получил съответна правоспособност в държава - членка на ЕС, поради липса на достатъчна квалификация да заема съответна длъжност по глава трета при същите условия като българските граждани, получили правоспособност в Република България, когато кандидатстващият за признаване:

1. притежава диплома или друг документ, които се изискват в някоя от държавите - членки на ЕС, за достъп или за упражняване на същата длъжност на нейна територия и които са издадени в тези държави;
2. е упражнявал през последните 10 години на пълно работно време тази длъжност в продължение най-малко на 2 години или в продължение на период, равностоеен на 2 години пълно работно време в държава - членка на ЕС, в която длъжността не е регулирана, и притежава документ за квалификация, издаден от съответния компетентен орган.

Чл. 98. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Изпълнителна агенция "Морска администрация" може да изиска от кандидатстващия за признаване по чл. 95 да докаже, че притежава професионален стаж, когато продължителността на обучението, на което се

позовава по силата на чл. 99, е по-малка с 1 година от изискваната продължителност на обучението за съответната длъжност по глава трета.

(2) Продължителността на изисквания професионален стаж по ал. 1 не може да надхвърля:

1. два пъти размера на недостигащия период на обучение, когато недостигащият период се отнася за цикъл на обучение след средното образование и/или за професионален стаж под контрола на квалифицирано лице и е завършил с изпит;

2. периода на недостигащия професионален стаж, когато този стаж се отнася за професионална практика, осъществявана с помощта на квалифицирано лице.

(3) Във всички случаи изискваният професионален стаж не може да надхвърля 4 години.

Чл. 99. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Изпълнителна агенция "Морска администрация" може да изиска от кандидата за признаване на свидетелство по чл. 95 да премине стаж за приспособяване или да положи изпит за правоспособност.

(2) Изпълнителна агенция "Морска администрация" предоставя на кандидата за признаване на свидетелство да избира между стаж за приспособяване или изпит за правоспособност.

(3) Стажът за приспособяване или изпитът за правоспособност се изисква, когато образованието на кандидата за признаване обхваща теоретични и/или практически области, които съществено се различават от изискваните по глава пета за съответната длъжност.

(4) Изпълнителна агенция "Морска администрация" преценява дали знанията и уменията, придобити от кандидата за признаване в процеса на неговия трудов стаж, не покриват частично или напълно различията по ал. 3.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Изпитът за правоспособност се провежда по реда на глава шеста, раздел III.

Чл. 100. (1) Стажът за приспособяване се провежда на кораб, плаващ под българско знаме, под ръководството на квалифицирано лице.

(2) Стажът по ал. 1 включва дейности, определени в заповед на изпълнителния директор на ИА "МА".

(3) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Необходимият стаж за приспособяване се определя, след като ИА "МА" сравни доколко придобитите от кандидатстващия за признаване по чл. 95 теоретични знания и практически умения съответстват на изискваните по глава пета за съответната длъжност.

(4) Стажът за приспособяване се отчита, регистрира и оценява по реда на глава втора, раздел II.

(5) Стажът за приспособяване не може да бъде с продължителност, по-дълга от 2 години.

Чл. 101. (1) Когато за упражняването на съответна длъжност по глава трета има специфични изисквания, определени в нормативен акт, ИА "МА" изисква от кандидата за признаване да представи документи от компетентните органи на държавата - членка на ЕС, от които да е видно, че тези изисквания са изпълнени. Когато държавата не издава такива документи, те могат да бъдат заменени с клетвена, нотариално заверена или друга подобна декларация.

(2) Когато за упражняването на съответна длъжност по глава трета се изисква документ за физическото или психическото здраве, ИА "МА" приема като достатъчно доказателство представянето на документ, който се изисква в някоя от държавите - членки на ЕС.

(3) Документите по ал. 1 и 2 трябва да бъдат издадени преди не повече от 3 месеца от датата на подаване на молбата за признаване.

Чл. 102. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Изпълнителният директор на ИА "МА" се произнася с мотивирана заповед в 4-месечен срок от датата на подаването на молбата и всички необходими документи от кандидатстващия за признаване по чл. 95.

(2) Отказът за признаване по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на АПК.

Чл. 103. За неуредените в тази глава въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за професионалното образование и обучение, уреждащи признаването на правоспособността за упражняване на регулирани професии в Република България, придобита от граждани на държави - членки на Европейския съюз.

Раздел III

Проверка за автентичност на български свидетелства

(Загл. изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Чл. 104. (Доп. – ДВ, бр. 81 от 2013 г., в сила от 17.09.2013 г., изм., бр. 84 от 2014 г.) (1) Изпълнителна агенция "Морска администрация" извършва проверка на автентичността на българско свидетелство и на достоверността на вписаните в него данни по искане на администрация на държава – страна по Конвенция STCW, корабоприжател или менинг-агент.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва чрез сверяване на предоставените от запитващия данни с тези, вписани в електронния регистър на морските лица, а в случай на съмнение – и с тези, вписани в моряшкия картон на лицето, както и с данните, съдържащи се в изпитните протоколи и в документацията, съхранявана в учебните заведения.

(3) (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Резултатът от проверката по ал. 1 се предоставя чрез електронни средства.

(4) Когато запитващият не е администрация и е поискал писмено удостоверяване на автентичността на българско свидетелство за правоспособност и достоверността на вписаните в него данни, за удостоверяването се събира таксата, предвидена в Тарифа 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 105. Когато при проверката по чл. 104, ал. 2 се констатира, че предоставеното свидетелство съдържа неверни данни, с промени на данните в него, допълнителни записи или заличаване или фотокопието на свидетелството е манипулирано по такъв начин, ИА "МА" изисква оригиналите и изпраща същите на прокуратурата за търсене на наказателна отговорност.

Глава десета

ВАХТЕНА СЛУЖБА

Чл. 106. (1) Капитанът носи отговорност преди всяко отплаване на кораба първата и следващите вахти да бъдат осигурени с достатъчен брой морски лица с необходимите правоспособности, отпочинали и в добро здравословно състояние за безопасно носене на вахтената служба, в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 88б от Кодекса на търговското корабоплаване.

(2) Съгласно разписанието за вахтите морските лица 4 часа преди

застъпване на вахта и по време на изпълнение на задълженията си не трябва да са употребили упойващи вещества или съдържанието на алкохол да надвишава 0,05 % ниво на алкохол в дъха или 0,25 мг/л алкохол в кръвта.

(3) Разписание за вахтите се изготвя на работния език на кораба и на английски език за море и се поставя на видно място на мостика, машината и общодостъпно място на кораба.

Чл. 107. (1) Капитанът на кораба е отговорен за правилното планиране и безопасното плаване през целия преход от отправното до крайното пристанище.

(2) Капитанът на кораба извършва планирането в следните етапи:

1. оценка на необходимите данни за рейса по източниците за информация;

2. изготвяне на план за прехода;

3. изпълнение на плана и разпределение на отговорностите.

(3) Капитанът на кораба планира прехода от кей до кей, като взема под внимание всички възможни източници на информация. Ако не разполага с информация за крайното пристанище на рейса, той изработва план за прехода за тази част, за която има информация, и го актуализира, когато получи допълнителна информация за следващите пристанища и райони на плаване.

Чл. 108. (1) Капитанът на кораба е отговорен за организацията и правилното носене на вахтената служба по време на преход и на котва, а за носенето на вахтата в машинно отделение е отговорен и главният механик.

(2) За организиране изпълнението на разпорежданията на капитана са отговорни лицата от ходовата или котвената вахта, като изпълнението им е задължение на целия екипаж.

Чл. 109. (1) Преди началото на всеки преход капитанът на кораба провежда и документира инструктаж на вахтените помощник-капитани.

(2) Вахтените помощник-капитани се придържат в своите действия към изискванията на плана за прехода и към разпорежданията на капитана за осигуряване безопасността на кораба по време на прехода.

(3) Капитанът и вахтените помощник-капитани са отговорни за

безопасното плаване на кораба.

Чл. 110. (1) Главният механик провежда и документира преди началото на всеки преход инструктаж на вахтените механици.

(2) Главният механик и вахтените механици са отговорни за осигуряване готовността на главната машина за незабавно изменение на хода на кораба след команда от мостика.

Чл. 111. Капитанът на кораба е отговорен за осигуряване на кораба с пълен комплект пособия и коригирани навигационни карти за районите на предстоящото плаване.

Чл. 112. Заповедите и разпорежданията на капитана на морски кораб се вписват в дневник (Master Standing Orders Book) и включват инструкции за безопасността на кораба, екипажа и околната среда при носене на ходова и котвена вахта относно:

1. редовното определяне на местоположението на кораба и воденето на прокладката;

2. воденето на визуално и радиотехническо наблюдение на района на плаване и изпълнение на изискванията на Международните правила за предотвратяване сблъскването на кораби на море (COLREG 72) на ИМО, навигационна система IALA и Морски и въздушен наръчник по търсене и спасяване (IAMSAR) на ИМО и Международната организация за гражданско въздухоплаване (ICAO);

3. ефективната работа на навигационното оборудване, комуникациите, следенето и отчитането на грешките на компаса, жироскопа и на радионавигационните прибори;

4. плаването в различни хидрометеорологични и навигационни условия, като намалена видимост, щормови условия, плаване в плитчини, теснини и канали, в крайбрежни води, плаване с пилот на борда и др.;

5. организацията и носенето на вахтата на котва и дежурство в пристанище.

Чл. 113. (1) Заповедите и разпорежданията на капитана на морски кораб за нощните вахти се вписват в дневник (Night Orders Book) и включват инструкции относно действията на вахтените помощник-капитани, включително когато капитанът отсъства от мостика.

(2) Вахтените помощник-капитани удостоверяват с подписа си в дневника по ал. 1, че са разбрали всички разпореждания на капитана.

Чл. 114. Корабопритежателят разработва и прилага вътрешни процедури за носене на вахта в съответствие с глава VIII на Конвенция STCW, както е изменена и допълнена, с които се запознават членовете на екипажа.

Глава единадесета

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОРАБОПРИТЕЖАТЕЛИТЕ

Чл. 115. (1) (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Преди да назначат морски лица на работа на своите кораби, корабопритежателят са длъжни:

1. да изискат от лицето да представи:

а) документите, изисквани за заемане на длъжността, за която лицето кандидатства, удостоверяващи неговата правоспособност и/или професионална компетентност в съответствие с приложение 1;

б) моряшка (съответно служебна) книжка;

в) документ, удостоверяващ здравословната годност на лицето;

2. да поискат проверка на автентичността на документите по т. 1, буква "а" и на достоверността на вписаните в тях обстоятелства.

(2) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Корабопритежателят осигуряват на работещите на корабите им морски лица валидни документи по ал. 1 по време на целия период на работа на борда на кораба.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Корабопритежателят осигуряват въвеждащо обучение на брега за всички новопостъпили членове на екипажа за запознаване с правилата на компанията, всички процедури и обзавеждане, свързани с осигуряване на личната безопасност, безопасността на корабоплаването, опазване на околната среда от замърсяване, сигурността на кораба, както и с техните задължения, в съответствие с изискванията на раздел А-I/14 от Кодекса STCW.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 84 от 2014 г., изм., бр. 83 от 2015 г.) Корабопритежателят са длъжни да поддържат актуален списък на екипажа на всеки свой кораб, като представят копие от същия в

съответната Д "МА"/Д "РН", където е регистриран корабът, не по-късно от 3 работни дни след промяната.

(5) (Нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Чрез системата за управление на безопасността на кораба или чрез вътрешни правила корабоприитежателите осигуряват на всеки новоназначен член от екипажа достатъчно време, за да премине инструктаж на борда на кораба и да се запознае с конкретните си задължения във връзка с постигане на безопасността и сигурността на кораба, опазването на околната среда от замърсяване, личната безопасност, както и с правилата за работа с оборудването, което ще използва при изпълнение на своите задължения. Провеждането на инструктажа се удостоверява в писмена форма.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Корабоприитежателите са длъжни да поддържат досие на всяко морско лице, което е наето и работи на техните кораби, най-малко за времето, за което имат сключен трудов договор.

(7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Досието по ал. 6 съдържа най-малко следната информация:

1. лични данни, идентифициращи лицето, снимка, адрес и телефон за контакт;

2. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) копия на всички свидетелства за правоспособност, свидетелства за професионална компетентност по приложение 1 и други документи, даващи право на лицето да заема съответната длъжност, както и издадените разрешения за заемане на по-висока длъжност, ако има такива;

3. документ, показващ какви първоначални инструктажи са проведени с лицето по отношение на безопасността и сигурността на работа на кораба, запознаване със задълженията му на кораба и приборите и устройствата, с които ще работи;

4. копие на документ, установяващ здравословната годност на лицето за работа на кораб в определен район на длъжността, за която лицето е назначено;

5. договора/ите между корабоприитежателя и морското лице;

6. данни за продължителността и длъжностите, на които е работило лицето на всеки кораб, на който е било назначено.

(8) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Когато работният език на кораба не е български език, корабоприитежателят осигурява

документацията по Международния кодекс за безопасна експлоатация на обявения работен език.

Чл. 116. Корабопритежателят предприема всички необходими действия да попълни незабавно с правоспособно лице длъжността, вписана в документа за надлежно комплектуване на кораба с екипаж, която по време на рейс е била овакантина от лице, притежаващо необходимото свидетелство за правоспособност.

Чл. 117. Корабопритежателят създава организация за осигуряване и провеждане на учебна плавателна практика на борда на корабите си съобразно броя им, големината и районите им на плаване в съответствие с изискванията за провеждане на практиката и съгласувано с ИА "МА".

Чл. 118. Корабопритежателят не допуска лице от екипажа да заема определена длъжност на кораби, плаващи под българско знаме, в определен район, за които в медицинското свидетелство на лицето, в свидетелството за правоспособност и/или в потвърждението по чл. 21 (по Правило I/10 на STCW) има вписани ограничения за заемането на тази длъжност или за съответния район на плаване.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Лицата, отговарящи на изискванията за образование и здравословна годност, отбили военната си служба или служещи на военни или граничнополицейски кораби, могат да придобият правоспособност по тази наредба, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "водач на кораб до 40 БТ" - въз основа на удостоверение от щаба по подготовката на Военноморските сили или Главна дирекция "Гранична полиция" за премината програма за подготовка на офицерски състав към допускане към самостоятелно носене на ходова вахта или самостоятелно управление на кораб и сдали успешен изпит за този допуск, плавателен стаж не по-малко от 3 години на действителна корабна служба, успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1 за лицата, завършили различна специалност от "корабоводене";

2. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "шкипер на кораб за спорт и развлечение до 300 БТ" - въз основа на диплом за завършено образование по специалност "корабоводене", удостоверение от щаба по подготовката на Военноморските сили

или Главна дирекция "Гранична полиция" за преминалата програма за подготовка на офицерски състав към допускане към самостоятелно управление на кораб и сдали успешен изпит за този допуск, плавателен стаж не по-малко от 3 години на длъжност "командир на кораб" с водоизместване над 300 тона и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

3. за правоспособност "вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ" - въз основа на удостоверение за успешно завършен одобрен от ИА "МА" курс за преквалификация, удостоверение за преминалата учебна плавателна практика 6 месеца в курса на обучение или плавателен стаж не по-малко от 6 месеца на длъжност "командир на кораб" с водоизместване над 500 тона, 6-месечен учебен плавателен стаж, удостоверен с дневник за практическа подготовка, като стажант вахтен помощник-капитан на търговски кораб в далечно плаване с големина 500 БТ или повече и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

4. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване" - въз основа на удостоверение от щаба по подготовката на Военноморските сили или Главна дирекция "Гранична полиция" за преминалата програма за подготовка на офицерски състав към допускане към самостоятелно управление на кораб и сдали успешен изпит за този допуск, плавателен стаж не по-малко от 3 години на длъжност "командир на кораб" с водоизместване над 500 тона и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

5. за правоспособност "щурман" - въз основа на удостоверение за завършен одобрен от ИА "МА" курс за преквалификация и удостоверение за плавателен стаж 2 месеца като стажант или моряк от палубна команда и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

6. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "вахтен механик на кораб с КСУ над 750 kW" - въз основа на удостоверение за преминалата учебна плавателна практика 6 месеца в курса на обучение, плавателен стаж не по-малко от 6 месеца на длъжност "механик на кораб с КСУ над 750 kW", 6-месечен учебен плавателен стаж, удостоверен с дневник за практическа подготовка, като стажант-механик на търговски кораб с пропульсивна мощност на КСУ 750 kW или по-голяма и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

7. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "главен механик на кораб с КСУ от 750 до 3000 kW в местно плаване" - въз основа на удостоверение от щаба по подготовката на Военноморските сили за преминалата програма за подготовка на офицерски състав към допускане към самостоятелно носене на ходова вахта и успешно сдаден изпит за този допуск, плавателен стаж не по-малко от 3 години на длъжност "механик на кораб с КСУ над 750 kW" и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

8. за правоспособност "механик вътрешно плаване" - въз основа на плавателен стаж 2 месеца като стажант-механик на кораб, плаващ по вътрешните водни пътища, и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

9. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "корабен рулеви, щурман обща категория, корабен електротехник, електромеханик вътрешно плаване, корабен моторист и моряк-моторист" - въз основа на документ за плавателен стаж не по-малко от изисквания за съответната правоспособност, издаден от щаба по подготовката на Военноморските сили или Главна дирекция "Гранична полиция", документ за завършена школа или подготвителен курс, ако има такъв, и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1;

10. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) за правоспособност "корабен радиооператор в местно плаване" - въз основа на диплом за завършено образование по специалност "Корабна радиоелектроника", удостоверение от щаба по подготовката на Военноморските сили за преминалата програма за подготовка на офицерски състав към допускане към самостоятелно носене на ходова вахта и сдали успешен изпит за този допуск, плавателен стаж не по-малко от 3 години на длъжност "радиооператор" или приравнена на нея, на кораб с КВ и УКВ радиосредства.

§ 2. Лицата, завършили висше образование по специалност "Корабоводене", могат да придобият правоспособност "щурман" след преминаване на одобрен от ИА "МА" курс за преквалификация и правоспособност "капитан вътрешно плаване" при наличие на плавателен стаж в съответствие с изискванията за придобиване на съответната правоспособност и успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

§ 3. (Доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Лицата, завършили семестриално трети курс на висше образование - бакалавърска програма по

специалност "Корабоводене", "Речно корабоплаване", "Корабни машини и механизми", "Електрообзавеждане на кораба" или "Електроснабдяване и електрообзавеждане на водния транспорт", при наличие на 3 месеца учебна плавателна практика, документирана в дневник за практическа подготовка, и здравословна годност могат да придобият правоспособност съответно "Корабен рулеви", "Моряк-моторист", "Корабен моторист" или "Корабен електротехник" след успешно полагане на изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

§ 3а. (Нов – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) За лицата, придобили правоспособност по чл. 30, т. 1 – 8, се счита, че отговарят на изискванията по чл. 39, т. 6 и същите могат да заявят издаване на свидетелство за правоспособност "Водач на кораб до 40 БТ".

§ 4. Изпълнителна агенция "Морска администрация" е национален компетентен орган за обмен на информация с другите държави - членки на ЕС, и трети страни относно придобиването на свидетелства от морските лица.

§ 5. (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) Изпълнителна агенция "Морска администрация" уведомява Европейската комисия, другите държави - членки на ЕС, и трети страни, с които има споразумение съгласно Правило I/10, параграф 1.2, от Конвенция STCW за данните за контакт със съответния национален компетентен орган за обмен на информация относно придобиването на свидетелства от морските лица.

§ 5а. (Нов – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) (1) Ежегодно ИА "МА" предоставя на Европейската комисия събраната до 31 декември на предходната година информация за всички свидетелства за правоспособност или потвърждения, удостоверяващи тяхното издаване, за всички потвърждения на свидетелства за правоспособност, издадени от други държави, както и за всички свидетелства за професионална компетентност, издадени на лицата от изпълнителско ниво, която включва:

1. по отношение на свидетелствата за правоспособност и потвържденията, удостоверяващи тяхното издаване:

а) име и ЕГН на морското лице;

б) дата на раждане, гражданство и пол на морското лице;

в) номер на свидетелството за правоспособност, чието издаване се потвърждава;

- г) номер на потвърждението, удостоверяващо издаването;
- д) длъжност или длъжности;
- е) дата на издаване или най-скорошна дата на продължаване на валидността на документа;
- ж) дата на изтичане на валидността на документа;
- з) статус на свидетелството;
- и) ограничения;

2. по отношение на потвържденията на свидетелства за правоспособност, издадени от други държави:

- а) име и уникален идентификационен номер на морското лице, ако има такъв;
- б) дата на раждане, гражданство и пол на морското лице;
- в) държава, издала оригиналното свидетелство за правоспособност;
- г) номер на оригиналното свидетелство за правоспособност;
- д) номер на потвърждението, удостоверяващо признаването на свидетелството;
- е) длъжност или длъжности;
- ж) дата на издаване или най-скорошна дата на продължаване на валидността на документа;
- з) дата на изтичане на валидността на документа;
- и) статус на потвърждението;
- к) ограничения;

3. по отношение на свидетелствата за професионална компетентност:

- а) име и ЕГН на морското лице;
- б) дата на раждане, гражданство и пол на морското лице;
- в) номер на свидетелството за професионална компетентност;
- г) длъжност или длъжности;
- д) дата на издаване или най-скорошна дата на продължаване на валидността на документа;

е) дата на изтичане на валидността на документа;

ж) статус на свидетелството за професионална компетентност.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в електронен формат изключително за статистически цели.

(3) Правото на собственост върху необработените данни по ал. 1 принадлежи на Република България. Обработената за статистически цели информация, предоставяна на Европейската комисия, е обществено достъпна в съответствие с разпоредбите относно прозрачността и защитата на информацията, установени в чл. 4 от Регламент (ЕО) 1406/2002 г. на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на Европейска агенция за морска безопасност (ОВ, L 208 от 2002 г.), изменен с Регламент (ЕО) 1644/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 г. (ОВ, L 245 от 2003 г.), Регламент (ЕО) 724/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. (ОВ, L 129 от 2004 г.), Регламент (ЕО) 2038/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. (ОВ, L 386 от 2006 г.) и Регламент (ЕО) 100/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. (ОВ, L 39 от 2013 г.).

(4) С цел защита на личните данни на морските лица, преди информацията да бъде предоставена на Европейската комисия, данните по т. 1, букви "а", "в" и "г", по т. 2, букви "а", "г" и "д" и т. 3, букви "а" и "в" се преобразуват в анонимни посредством софтуер, осигурен или одобрен от Комисията.

(5) Събирането, предаването, съхранението, анализът и разпространението на информацията по ал. 1 се осъществяват в съответствие с приетите от Европейската комисия технически изисквания и мерки за гарантиране на нейната защита.

§ 6. По смисъла на тази наредба:

1. "местно плаване" е:

а) за море - плаването във вътрешните морски води, териториалното море и прилежащата зона на Република България;

б) за вътрешните водни пътища - плаването в участъка на р. Дунав от км 374,100 до км 845,650;

2. "крайбрежно плаване" е плаване в морските пространства на Република България или в близост до брега, както го е определила крайбрежната държава, с която Република България има подписано

споразумение;

3. "далечно плаване" е плаване по море, което не е местно и крайбрежно;

4. "Зона А1" е морски район, включен в обхвата на най-малко една брегова ултракъсовълнова (VHF) радиостанция с възможност за непрекъснато цифрово избирателно повикване (DSC) по тревога; "Зона А2" е морски район, включен в обхвата на най-малко една брегова средновълнова (MF) радиостанция с възможност за непрекъснато цифрово избирателно повикване (DSC) по тревога; "Зона А3" е морски район, включен в обхвата на най-малко един от геостационарните спътници за морски свързки (между географските паралели 70°N и 70°S); "Зона А4" са морските райони извън зоните А1, А2 и А3;

5. "вътрешни водни пътища на Европа" са р. Дунав, реките, езерата и каналите на Европа, ползвани за корабоплаване;

6. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "свидетелство за морско корабоплаване" е:

а) "свидетелство за правоспособност" – документ, издаден на капитана, офицерите и радиооператора за СМСББ в съответствие с глави II, III, IV и VII от Кодекса STCW, който дава право на своя законен притежател да заема длъжност и изпълнява функции в съответното ниво на отговорност;

б) "свидетелство за професионална компетентност" – документ, различен от свидетелството за правоспособност, издаден на морско лице и потвърждаващ, че са изпълнени съответните изисквания от Конвенция STCW и Директива 2008/106/ЕО по отношение на обучението, компетенциите и плавателния стаж;

в) "друг равностоен документ" – всеки друг писмен документ, различен от свидетелството за правоспособност и свидетелството за професионална компетентност, независимо от наименованието, което носи, използван, за да се установи, че са изпълнени съответните изисквания на Конвенция STCW и Директива 2008/106/ЕО;

ба. (нова – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "свидетелство за вътрешни водни пътища" е документ, издаден в съответствие с препоръките на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на ООН и Дунавската комисия за подготовка на водачите на кораби и снабдяването им със свидетелства за правоспособност за

международното корабоплаване и в съответствие с Директива 96/50/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно хармонизирането на условията за получаване на национално удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешноводни пътища в Общността (ОВ, L 235 от 1996 г.), изменена с Регламент (ЕО) 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г. (ОВ, L 284 от 2003 г.) и Регламент (ЕО) 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. (ОВ, L 311 от 2008 г.), и с Директива 91/672/ЕИО на Съвета от 16 декември 1991 г. относно взаимното признаване на национални свидетелства за капитани на речни кораби за превоз на стоки и пътници по вътрешни водни пътища (ОВ, L 373 от 1991 г.), изменена с Регламент (ЕО) 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г., Директива 2006/103/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 г. (ОВ, L 363 от 2006 г.), Регламент (ЕО) 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г., Директива 2013/22/ЕС на Съвета от 13 май 2013 г. (ОВ, L 158 от 2013 г.), Акт за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция (ОВ, С 241 от 1994 г.) и Акта относно условията за присъединяване към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ, L 236 от 2003 г.);

7. "малък кораб" е всеки кораб, плаващ по вътрешни водни пътища, чиято дължина на корпуса е по-малка от 20 м; независимо от дължината не се считат за малки кораби:

а) корабите, построени или оборудвани за влачене, тласкане или за придвижване на борд на кораби, които не са малки кораби;

б) фериботите;

в) корабите, на които е разрешено да превозват повече от 12 пътници;

8. "ро-ро пътнически кораб" е кораб, предназначен за превоз на пътници и товари, с товарни помещения с хоризонтален начин за натоварване и разтоварване или помещения от специална категория, както е определено в Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г., с допълненията;

9. (доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "учебна плавателна практика" е обучение, което е част от одобрена подготовка и е проведено на

учебен или търговски кораб, на който могат да се изпълняват задачи от дневника за практическа подготовка, по време на плаване под ръководството на квалифицирано лице, капитана, назначен от него офицер или главния механик по одобрена програма;

10. "комбинирана учебно-производствена практика" е обучение, което е част от одобрена подготовка и е проведено в учебни работилници и лаборатории, както и на учебен или търговски кораб, под ръководството на квалифицирано лице;

11. "стажант" е лице, плаващо като дубльор на съответната длъжност, под ръководството на капитана, назначен от него офицер или главния механик;

12. (изм. и доп. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "квалифицирано лице" е лице, което изпълнява задължения на кораб като инструктор, оценител или ръководител на учебна практика в учебно заведение, което има морско образование и правоспособност, най-малко равна или по-висока от обучаемите, получил е необходимия теоретичен и практически опит чрез успешно завършен, одобрен от ИА "МА" курс по програмата на моделен курс 6.09/3.12 на ИМО;

13. "пътник" е всяко лице на борда на кораба на възраст над 1 година, с изключение на членовете на екипажа и всички други лица, които работят или изпълняват задължения, свързани с дейността на кораба;

14. "вътрешни води на Република България" са водните пространства във вътрешността на страната, без корабоплавателен контакт с морето или с р. Дунав;

15. "пропулсивна мощност на корабната силова уредба" е общата максимална продължителна мощност на цялата главна пропулсивна уредба на кораба, изразена в киловати (kW) и указана в документа за регистрация на кораба, както и в другите корабни документи;

16. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) "друга силнотокова специалност" са специалностите в областта на електротехниката, различни от "Електрообзавеждане на кораба" и "Електроснабдяване и електрообзавеждане на водния транспорт", в които не са покрити теми и хорариумът, както са определени в ИМО моделен курс 7.08;

17. "клас на автоматизация А2/А1" означава:

а) "А2" - без вахта в машинно отделение, но с вахта в централния пост за управление;

б) "А1" - без вахта в машинно отделение и в централния пост за управление;

18. "одобрена програма" е програма, одобрена от изпълнителния директор на ИА "МА" и съставена в съответствие с Конвенция STCW, препоръчаните от нея документи и моделни курсове, както и резолюции на ИМО;

19. "критерии за оценка" са критерии, които са разработени на ниво не по-ниско от задължителните критерии на Конвенция STCW, част А;

20. "независима оценка" е оценка от квалифицирано лице, което е независимо от учебния център, учебното заведение или дейностите, които се оценяват, за да се удостовери, че административните и оперативните процедури на всички нива са управлявани, организирани, спазвани и следени вътрешно, за да се докаже пригодността им за достигането на декларираните стандарти;

21. "офицер" е наименование на длъжностите от управленско и оперативно ниво, с изключение на капитана и главния механик;

22. "корабен офицер по сигурността" е лице на борда на кораба, определено от корабопричителя и отговорно пред капитана за сигурността на кораба, включително и за прилагането и поддържането на корабния план по сигурността, и взаимодействащо с офицера по сигурността на корабопричителя и офицера по сигурността в посетеното пристанище;

23. "влекач" е специализиран търговски кораб за влачене, тласкане, маневриране на кораби или за обезпечаване на безопасността им;

24. "вахтена служба" е период от време, през който морските лица изпълняват дейностите, съответстващи на длъжността им, както са определени в нормативните актове или правилата на корабоплавателната компания;

25. "Кодекс STCW" е Кодексът за подготовка и освидетелстване на моряците и носенето на вахта, както е приет с Резолюция 2 на конференцията на страните по Конвенцията STCW от 1995 г., както е изменена;

26. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "признаване" е приемане от ИА "МА" по реда на глава девета на свидетелство за правоспособност, свидетелство за професионална компетентност или друг равностоен

документ, издаден от друга държава;

27. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "приемаща държава - членка на ЕС" е всяка държава - членка на ЕС, в която морско лице изисква признаване на свидетелство за правоспособност, свидетелство за професионална компетентност или друг равностоеен документ;

28. "кораб за спорт и развлечение" е плавателен съд, собственост на физическо лице, компания или спортен клуб и използван за спорт, туризъм и развлечение от собственика, приятели на собственика, неговото семейство или служители на компанията, техни роднини и приятели, или членовете на спортния клуб и техните семейства, когато за ползването на плавателния съд не се заплаща такса с изключение на средства, които да послужат за покриване на разходите на плавателния съд, свързани с плаването, екскурзията или спортната проява;

29. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "специална подготовка" е подготовка, свързана с изискванията на глава V и глава VI на Конвенция STCW;

30. (изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) "допълнителна подготовка" е подготовка, свързана с влезли в сила изменения и допълнения на компетентностите съгласно изискванията на Конвенция STCW;

31. "системни нарушения по смисъла на чл. 55, ал. 2" са три или повече нарушения по отношение на воденето на записи относно присъствието на обучаемите, както и на другите изисквания на одобрената програма и правилата, установени в тази наредба;

32. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "капитан" е лице, което командва кораб;

33. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "радиооператор" е лице, което притежава свидетелство, издадено или признато от ИА "МА" на основание разпоредбите на Радио Правилата;

34. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "Радиооператор за СМСББ" е лице, притежаващо квалификация, както се изисква от глава IV на Конвенция STCW и чл. 38;

35. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "изпълнителско ниво" е член на корабния екипаж, различен от капитан или офицер;

36. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "радиослужба" е носене на вахта и техническо обслужване и ремонт на радиоинсталацията, изпълнявани в съответствие с Радио Правилата и Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г., както са изменени;

37. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "нефтен танкер" е кораб, построен и експлоатиран за превоз на нефт и нефтопродукти в наливно състояние;

38. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "танкер химикаловоз" е кораб, построен или приспособен и експлоатиран за превоз в насипно състояние на течни продукти, описани в глава 17 на Международния кодекс за химически продукти в наливно състояние;

39. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "танкер за втечнени газове" е кораб, построен или приспособен и експлоатиран за превоз в насипно състояние на втечнени газове или други продукти, описани в глава 19 на Международния кодекс за превоз на газове;

40. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "пътнически кораб" е кораб, както е определен в Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г., както е изменена;

41. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "електромеханик" е офицер, квалифициран в съответствие с условията, предвидени в правило III/6 на Конвенция STCW, както е изменена;

42. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "палубен боцман" е лице от изпълнителско ниво, квалифицирано в съответствие с условията, предвидени в правило II/5 на Конвенция STCW, както е изменена;

43. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "машинен боцман" е лице от изпълнителско ниво, квалифицирано в съответствие с условията, предвидени в правило III/5 на Конвенция STCW, както е изменена;

44. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "електротехник" е лице от изпълнителско ниво, квалифицирано в съответствие с условията, предвидени в правило III/7 на Конвенция STCW, както е изменена;
45. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "старши помощник" е офицер, следващ по старшинство след капитана на кораба, който поема отговорността за командване на кораба в случай на неспособност на капитана;
46. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "корабен механик" е офицер, квалифициран в съответствие с условията, предвидени в правило III/1, III/2 или III/3 на Конвенция STCW, както е изменена;
47. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "главен механик" е старшият корабен механик, отговорен за задвижването, експлоатацията и поддръжката на механичните и електрическите съоръжения на кораба;
48. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "втори механик" е офицер корабен механик, следващ по старшинство след главния механик на кораба, който поема отговорността за задвижването, експлоатацията и поддръжката на механичните и електрическите съоръжения на кораба в случай на неспособност на главния механик;
49. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "ISPS код" е Международният кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения, както е изменен, приет на 12.12.2002 г. с Резолюция 2 на Конференция на договарящите страни по Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г.;
50. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "задължения по сигурността" – включват всички задачи и задължения, изпълнявани на борда на кораба, както са определени в глава XI-2 на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г. и ISPS кода;
51. (нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) "непосредствено преди" по смисъла на чл. 87 е период от време, ненадвишаващ 7 работни дни,

отчитан между датата на приключването на плавателния стаж и датата на подаване на заявление от лицето.

§ 7. (Изм. – ДВ, бр. 84 от 2014 г.) С тази наредба се въвеждат изискванията на:

1. Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица, изменена с Директива 2012/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г.;

2. Директива 96/50/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно хармонизирането на условията за получаване на национално удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешноводни пътища в Общността, изменена с Регламент (ЕО) 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г. и Регламент (ЕО) 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г.;

3. Директива 91/672/ЕИО на Съвета от 16 декември 1991 г. относно взаимното признаване на национални свидетелства за капитани на речни кораби за превоз на стоки и пътници по вътрешни водни пътища, изменена с Регламент (ЕО) 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г., Директива 2006/103/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 г., Регламент (ЕО) 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г., Директива 2013/22/ЕС на Съвета от 13 май 2013 г., Акт за присъединяване на Австрия, Финландия и Швеция и Акта относно условията за присъединяване към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. Наредбата се издава на основание чл. 87, ал. 1 от Кодекса на търговското корабоплаване.

§ 9. Правоспособностите и правата на лицата, придобити до влизане в сила на тази наредба, се приравняват в съответствие с изискванията на таблицата - приложение 29.

§ 10. Свидетелствата за правоспособност, издадени до влизане в сила на тази наредба, се признават до изтичане на срока им на

валидност.

§ 11. Свидетелствата за правоспособност, издадени без срок на валидност, са невалидни и се преиздават след представяне на медицинско свидетелство за здравословна годност.

§ 12. По отношение на изискуемия плавателен стаж за първа морска правоспособност за лица, започнали своето образование, квалификация или преквалификация преди 1.07.2013 г., се прилага Наредба 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България (ДВ, бр. 101 от 2007 г. (отм.).

§ 13. Лица, придобили правоспособност "Водач на кораб до 20 БТ" съгласно чл. 34, т. 5 от Наредба 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, запазват придобитата правоспособност, като същата се приравнява на "Водач на кораб до 40 БТ" съгласно чл. 33, т. 5.

§ 14. Лица, придобили право за организиране на курсове за специална и допълнителна подготовка по реда на чл. 61 и сл. от Наредба 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, подават заявление за организиране на курсове в съответствие с чл. 59 и сл. от тази наредба, в срок от 6 месеца от влизането ѝ в сила.

§ 15. Раздел III "Ред за провеждане на изпити" на глава шеста "Подготовка на морските лица" влиза в сила от 1 септември 2012 г. Дотогава се прилага раздел III "Ред за провеждане на изпити" на глава шеста "Подготовка на морските лица" от Наредба 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България.

§ 16. Наредбата заедно с приложенията към нея се обнародва като притурка на "Държавен вестник".

§ 17. Тази наредба отменя Наредба 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България (ДВ, бр. 101 от 2007 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба 6 от 2012 г.

за компетентност на морските лица в Република България

(ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

§ 52. Свидетелствата за правоспособност, издадени в съответствие с отмененото приложение 25 към чл. 83, ал. 1, т. 9 на лица с правоспособности "палубен боцман", "машинен боцман", "корабен рулеви", "корабен моторист" и "корабен електротехник", се заменят служебно с издадени в съответствие с чл. 83, ал. 4, т. 2 свидетелства за професионална компетентност, съдържащи същите данни за регистров номер на правоспособността, ограничения (ако има такива) и дата, до която е валидно, както и замененото свидетелство.

§ 53. С влизане в сила на тази наредба приравняването на правоспособностите и правата на морските лица по чл. 4, ал. 2 и 3 по реда на § 9 от преходните и заключителните разпоредби се извършва при съблюдаване изпълнението на изискванията за специална и допълнителна подготовка съгласно приложение 1.

§ 54. Параграф 43 относно чл. 104, ал. 3 от наредбата влиза в сила от 1 януари 2017 г.

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба 6 от 2012 г.

за компетентност на морските лица в Република България

(ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

.....

Допълнителна разпоредба

§ 45. Навсякъде в текста на наредбата думите "съответната териториална Д "МА" и "съответната Д "МА" се заменят със "съответната Д "МА"/Д "РН".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 46. Лицата, които до влизане в сила на тази наредба имат плавателен стаж на длъжност корабен готвач не по-малко от 12 месеца и притежават диплома или удостоверение за преминал курс, се освидетелстват като корабен готвач.

§ 47. На лица, в чиято образователна програма са включени подготовки, които покриват изискванията на националните стандарти за издаване на свидетелства за професионална компетентност по специална и допълнителна подготовка или друг

равностоен документ, след представяне на доказателства от обучаващата институция се издава съответното свидетелство.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба 6 от 2012 г.

за компетентност на морските лица в Република България

(ДВ, бр. 10 от 2017 г.)

§ 18. (1) Лицата, които притежават правоспособност по чл. 36, т. 10, придобита преди 1.01.2012 г., могат да придобият правоспособност по чл. 36, т. 9 при наличието на плавателен стаж 12 месеца на длъжност в палубна команда, изпълнен в рамките на 60 месеца преди 1.01.2012 г.

(2) Лицата, които притежават правоспособност по чл. 37, т. 9, придобита преди 1.01.2012 г., могат да придобият правоспособност по чл. 37, т. 8 при наличието на плавателен стаж 12 месеца на длъжност в машинна команда, изпълнен в рамките на 60 месеца преди 1.01.2012 г.

§ 19. (1) Лицата, които са изпълнявали не по-малко от 12 месеца преди 1.01.2012 г. длъжности, свързани с експлоатацията и поддръжката на корабното електрообзавеждане на борда на кораби с КСУ над 750 kW, и отговарят на стандарта за компетентност, определен в раздел А-III/6 от Кодекса STCW, могат да придобият правоспособност "корабен електромеханик" след успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

(2) Лицата, които са изпълнявали не по-малко от 12 месеца преди 1.01.2012 г. длъжности, свързани с експлоатацията и поддръжката на корабното електрообзавеждане на борда на кораби с КСУ над 750 kW, и отговарят на стандарта за компетентност, определен в раздел А-III/7 от Кодекса STCW, могат да придобият правоспособност "корабен електротехник" след успешно положен изпит пред комисията по чл. 63, ал. 1.

Приложение 1

към чл. 4, ал. 2 и 3

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.,

Допълнителна подготовка на морските лица и изисквани свидетелств
съответствие с Конвенция STCW от 1978, както е изменена

на ку рс а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Е л е м е н - т а р н а п ър в а п ом ощ (П р · V I/ 1 , A - V	Лична безо-пасност и социални отго-ворности (Пр.VI/1, А-VI/1, т. 2.1.1.4)			и В о д а ч н а с п а с и - т е л н о с р е д с т в о и д е ж у р н		Водач на бързо-ходна дежурна лодка (Пр.VI/2-А-VI/2, т. 7-10)		О б у ч е н и е з а б ор р б а с п е ж а р и п о р а з ш и - р е	О к у ч е н е з а п о ж а р и п о р а з ш и - р е	О к у ч е н е з а п о ж а р и п о р а з ш и - р е	Е л е м е н - т а р н а п ом ощ (П р · V I/ 1 , A - V

I/1, т. 2. 1. 1. 3)		алодка (Пр. V I/2, А - V I/2, т. 1 - 4)		на программа (Пр. V I/3, А - V I/3, т. 1 - 4)	Пр. V I/4, А - V I/4, т. 1 - 3)	а (Пр. V I/4, А - V I/4, т. 4 - 6)	на кораб (Пр. V I/6, т. 1, А - V I/6, т. 4)

на курса	1	7	8	9	10
Валидност на курса	5 год.	5 г о д .	6 е з - с р о ч е н	5 г о д .	6 е з - с р о ч е н
Начин на подновяване	A+B	A + B	-	B	-
Вид на документа	CoP	C o P	C o P	C o P	C o P
Длъжност					
Капитан	X	X	X	X	-
Ст. пом.-капитан	X	X	X	-	-
Главен механик	X	X	X	-	-
Втори механик	X	X	X	-	-
Вахтен пом.-капитан	X	X	X	-	-
Вахтен механик	X	X	X	-	-
Електромеханик	X	X	X	-	-
Радиоелектроник	X	-	-	-	-
Радиооператор*	X	-	-	-	-
Палубен боцман	X	-	-	-	X
Рулеви	X	-	-	-	X
Машинен боцман	X	-	-	-	X
Моторист	X	-	-	-	X

Помпиер	X	-	-	-	X
Ел. техник	X	-	-	-	X
Моряк	X	-	-	-	X
Готвач	X	-	-	-	X
Практикант/стажант	X	-	-	-	-
Друг обслужващ персонал	X	-	-	-	X

Еднократна допълнителна подготовка, удостоверена със свидетелство

1. "Управление на ресурсите на мостика и работа в екип (Гл. II, А-II/1)" – за лицата от оперативно и управленско ниво на палубна команда.
2. "Корабоводене с използване на ECDIS&AIS (Гл. II, А-II/1)" – за лицата от оперативно и управленско ниво на палубна команда.
3. "Корабоводене с използване на радар и ARPA (Гл. II, А-II/1)" – за лицата от оперативно ниво на палубна команда.
4. "Управление на ресурсите в машинно отделение и работа в екип (Гл. III, А-III/1)" – за лицата от оперативно и управленско ниво на машинна команда.
5. "Експлоатация на съвременни корабни системи за управление на главни и спомагателни машини (Гл. III, А-III/2)" – за лицата от оперативно и управленско ниво на машинна команда.
6. "Експлоатация и поддръжка на системи с напрежение над 1000 V (Гл. III, А-III/6)" – за електромеханици.
7. "Подготовка за работа с електронно оборудване, системи за автоматизация и контрол и газове и парни турбини (Гл. III, А-III/7)" – за лицата, завършили средно специално образование по специалност "Корабни машини и механизми".
8. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) "Познания по опазване на морската среда" – за всички лица от корабния екип.

Лицата, завършили висше или средно образование, които по време на същото не са преминали обучение по специалности, изисквани от Конвенция STCW, 1978, както е изменена, по теми и хорариум, предвидени в моделни курсове 7.01, 7.02, 7.03, 7.04 и 7.05, преминават съответните курсове от 1 до 8 в зависимост от нивото на отговорност и длъжността.

Специална подготовка на морските лица и изисквани свидетелства за работа на определени типове кораби в съответствие с Конвенция STCW от 1978, както е изменена

I. За работа на танкери.

1. Нефтени танкери:

а) курс "Подготовка за работа на нефтен танкер и танкер химикаловоз (Пр.V/1-1, А-V/1-1, т. 1)" е задължителен за всички лица, които ще работят на нефтен танкер, независимо от нивото на отговорност;

б) (доп. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) курс "Управление товарните операции на нефтен танкер (Пр.V/1-1, т. 3, А-V/1-1, т. 2)" е задължителен за всички лица от оперативно и управленско ниво, както и за лицата, определени в корабособственика или оператора на кораба, с изключение на корабен радиооператор, корабен радиоелектромеханик;

в) издаван документ – СоР по форма, съгласно чл. 83, ал. 4 и 5;

г) валидност на свидетелствата:

– СоР на лица от изпълнителско ниво, издавани за преминал курс по буква "а", са безсрочни, а на лица от оперативно и управленско ниво – със срок на валидност 5 години;

– СоР, издавани за преминал курс по буква "б," са със срок на валидност 5 години;

д) начин на подновяване на издадените свидетелства:

– СоР, издадени за преминат курс по буква "б", се подновяват при наличие на плавателен стаж 3 месеца в на предходните 5 години на нефтен танкер, с което се подновява и свидетелството по буква "а";

– при липса на изискуемия стаж от 3 месеца в рамките на предходните 5 години СоР, издадено за преминат буква "б", се подновява след преминаване на одобрен от ИАМА курс за продължаваща професионална компетентост с което се подновява и свидетелството по буква "а".

2. Танкери химикаловози:

а) курс "Подготовка за работа на нефтен танкер и танкер химикаловоз (Пр.V/1-1, А-V/1-1, т. 1)" е задължителен за всички лица, които ще работят на танкер химикаловоз, независимо от нивото на отговорност;

б) (доп. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) курс "Управление товарните операции на танкер химикаловоз (Пр.V/1-1, А-V/1-1, т. 3)" е задължителен за всички лица от оперативното и управленско ниво, както и за лицата, определени в корабособственика или оператора на кораба, с изключение на корабен радиооператор, корабен радиоелектротехник и корабен електромеханик;

в) издаван документ – СоР по форма, съгласно чл. 83, ал. 4 и 5;

г) валидност на свидетелствата:

– СоР на лица от изпълнителско ниво, издавани за преминат курс по буква "а", са безсрочни, а на лица от оперативното и управленско ниво – със срок на валидност 5 години;

– СоР, издавани за преминат курс по буква "б", са със срок на валидност 5 години;

д) начин на подновяване на издадените свидетелства:

– СоР, издадени за преминат курс по буква "б", се подновяват при наличие на плавателен стаж 3 месеца в на предходните 5 години на танкер химикаловоз, с което се подновява и свидетелството по буква "а";

– при липса на изискуемия стаж от 3 месеца в рамките на предходните 5 години СоР, издадено за преминат буква "б", се подновява след преминаване на одобрен от ИАМА курс за продължаваща професионална компетентост с което се подновява и свидетелството по буква "а".

3. Танкери газовози:

а) курс "Подготовка за работа на танкер газовоз (Пр.V/1-2, А-V/1-2, т. 1)" е задължителен за всички лица, които работят на танкер газовоз, независимо от нивото на отговорност;

б) (доп. – ДВ, бр. 10 от 2017 г.) курс "Управление товарните операции на танкер газовоз (Пр.V/1-2, т. 3, А-V/1-2)" е задължителен за всички лица от оперативното и управленско ниво, както и за лицата, определени в корабособственика или оператора на кораба, с изключение на корабен радиооператор, корабен радиоелектротехник и корабен електромеханик;

в) издаван документ – СоР по форма, съгласно чл. 83, ал. 4 и 5;

г) валидност на свидетелствата:

– СоР на лица от изпълнителско ниво, издавани за преминат курс по буква "а", са безсрочни, а на лица от оперативното и управленско ниво – със срок на валидност 5 години;

– СоР, издавани за преминат курс по буква "б", са със срок на валидност 5 години;

д) начин на подновяване на издадените свидетелства:

– СоР, издадени за преминат курс по буква "б", се подновяват при наличие на плавателен стаж 3 месеца в на предходните 5 години на танкер газовоз, с което се подновява и свидетелството по буква "а";

– СоР, издадено за преминат курс по буква "а", на лица от оперативното и управленско ниво, се преиздава при наличие на плавателен стаж 3 месеца в рамките на предходните 5 години на танкер газовоз;

– при липса на изискуемия стаж от 3 месеца в рамките на предходните 5 години СоР, издадено за преминат буква "б", се подновява след преминаване на одобрен от ИАМА курс за продължаваща професионална компетентост с което се подновява и свидетелството по буква "а".

II. За работа на пътнически и ро-ро/пътнически кораби:

а) курс "Управление на "тълпата" на борда на пътнически кораб (Пр.V/2, т. 4, А-V/2, т. 1)" е задължителен за лица от управленско, оперативнo и изпълнителско ниво на отговорност, както и за лица от обслужващия персонал, когато са включени в разписанието по тревогите;

б) курс "Подготовка на персонала, предоставящ услуги на пътниците в пътническите помещения на пътнически кораб (Пр.V/2, т. 5, А-V/2, т. 2)" е задължителен за всички лица, когато са включени в разписанието по тревогите;

в) курс "Управление на кризи и поведение на хората на пътнически кораб (Пр.V/2, т. 6, А-V/2, т. 3)" е задължителен за всички лица от управленско, оперативнo и изпълнителско ниво на отговорност, както и лицата от обслужващия персонал, когато са включени в разписанието по тревогите;

г) курс "Безопасност на пътниците, товара и целостта на корпуса (Пр.V/2, т. 7, А-V/2, т. 4)" е задължителен за работата на ро-ро/пътнически кораби за лицата от управленско и оперативнo ниво, както и други членове от екипажа, натоварени с тези отговорности;

д) издаван документ – свидетелство по форма, съгласно чл. 83, ал. 4 и 5;

е) валидност на документа:

– свидетелството, издавано за преминат курс по буква "б", е безсрочно;

– свидетелствата, издавани за преминати курсове по букви "а", "в" и "г", са със срок на валидност 5 години;

ж) начин на подновяване на издадените документи:

– свидетелствата по букви "а", "в" и "г" се преиздават на основание преминаване на съответните курсове.

III. Допълнителни изисквания за лицата, плаващи на български кораби:

1. Инструктаж по безопасността се провежда от отговорното за това лице на борда на кораба и се документира в корабната документация.

2. Инструктаж по сигурността се извършва в офиса на компанията или на борда на кораба от упълномощен персонал на това лице и се документира в корабните документи или офиса на компанията.

3. Капитаните и старши помощник-капитаните на кораби над 150 000 БТ и на кораби със специфични качества преминават одобрен от ИАМА курс, включващ подготовка на тренажор в съответствие с Раздел В-V/а на Конвенция STCW.

4. За работа на подвижни офшорни съоръжения (самоходни или несамостоятелни) всички лица от екипажа преминават одобрен от ИАМА курс, включващ подготовка на тренажор в съответствие с Раздел В-V/d на Конвенция STCW.

5. Лицата от управленско и оперативнo ниво в палубна команда, които ще работят на офшорни снабдителни кораби, преминават одобрен от ИАМА курс, включващ подготовка на тренажор в съответствие с Раздел В-V/e на Конвенция STCW.

6. Членовете на екипажа на кораби, опериращи със системи за динамично позициониране, преминават одобрен от ИАМА курс, включващ подготовка на тренажор в съответствие с Раздел В-V/f на Конвенция STCW.

7. Лицата от управленско и оперативнo ниво в палубна команда, работещи на кораби, плаващи в полярни райони, преминават одобрен от ИАМА курс в съответствие с Раздел В-V/f на Конвенция STCW.

8. Капитанът, старши помощник-капитанът, вахтените помощник-капитани и палубният боцман на превозващи твърди опасни, рискови и вредни товари, преминават одобрен от ИАМА курс в съответствие с Раздел В-V/b на Конвенция STCW.

IV. Изисквана допълнителна подготовка за лица с правоспособности за местно плаване:

1. За правоспособностите пилот, капитан на влекач и капитан на плаващо техническо средство, капитан на риболовен кораб, механик на риболовен кораб, радиооператор в местно плаване не се изискват свидетелства за специална и допълнителна подготовка.

2. За правоспособност капитан на кораб до 200 БТ за сезонен превоз на пътници се изисква преминаване на следните курсове за допълнителна подготовка – 1, 2, 3, 4, "Управление на "тълпата" на борда на пътнически кораб (Пр. V/2, т. 4, А-V/2, т. 1)" и "Управление на кризи и поведение на хората на пътнически кораби (Пр. V/2, т. 6, А-V/2, т. 3)".

т. 3)".

3. За лицата с правоспособност "капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване", "главен механик от 750 до 3000 БТ в местно плаване" и лицата по глава четвърта, раздел II, с право да заемат длъжности "капитан до 300 БТ в местно плаване", "капитан до 3000 БТ в местно плаване", "главен механик до 750 КВ в местно плаване" и "електромеханик до 750 КВ" се изисква преминаване на следните курсове за допълнителна подготовка – 1, 2, 3, 4, 10 и 13.

Използвани съкращения:

А – свидетелството се подновява при наличие на стаж (необходимият регистриран стаж трябва да бъде с обща продължителност най-малко 12 месеца в предходните 5 години или 3 месеца в предходните 6 месеца непосредствено преди издаване на документа);

Б – свидетелството се подновява след преминаване на опреснителен курс;

СоР – свидетелство за професионална компетентност;

Х – курсът е задължителен за длъжността;

Х1 – курсът е задължителен за лица, работещи на пътнически, ро-ро/пътнически кораби и кораби, оборудвани с бързоходна дежурна лодка.

*При издаване на свидетелства за корабен радиооператор обща и ограничена категория за СМСББ с ограничена категория "Валидно за плавателни съдове за спорт и развлечение, неизвършващи стопанска дейност" не се изискват курсове за специална и допълнителна подготовка.

Приложение 2

към чл. 4, ал. 4

(Обн. като притурка на ДВ,
изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

Допълнителна подготовка за морските лица, плаващи по вътрешните водни пътища на Европа

Курс Длъжност	Оператор на корабна радиостанция, работещ в режим на радиотелефония	Управление на кораб с помощта на РЛС	Превоз на опасни товари	Корабоводене с използване на AIS и RIS*	Корабоводене с използване на електронни карти*
Валидност Длъжност	Валидно – 5 г.	Валидно – 5 г.	Валидно – 5 г.	Безсрочно	Безсрочно
Капитан/корабоводител	X	X	X – R 1	X	X – R 3
Водач на несамоходен кораб	-	-	X – R 1	-	-
Капитан на плаващо	X	-	-	-	-

техническо средство					
Водач на малък кораб	X – R 2	-	-	X – R 2	X – R 3

Забележки:

R 1 – за кораби, превозващи опасни товари;

R 2 – за кораби в задгранично плаване и кораби, които извършват стопанска дейност в местно плаване;

R 3 – за работа на кораби, които са снабдени и използват електронни карти за корабоводене;

* – След 1.01.2017 г. лицата, които се явяват за придобиване на корабоводителски правоспособности по чл. 35, т. 1, трябва да притежават свидетелство за преминалата подготовка по тези курсове;

– след 1.01.2020 г. не се подновяват свидетелства за правоспособност по чл. 35, т. 1, ако лицето не е преминало тези курсове.

Приложение 2а

към чл. 8, ал. 4

(Ново - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

ОЦЕНКА НА ПЛАВАТЕЛНИЯ СТАЖ

Трите имена на кандидатстващото морско лице:

Кораби, на борда на които е реализиран плавателният стаж:

Име на БТ кораба	кW	Район плаване	на Период борда на кораба	на работа на	Тип кор аба
---------------------	----	------------------	------------------------------	-----------------	-------------------

Свидетелство, за което се кандидатства:

Функции Изпълнен Неизпълне Приложени мерки за
и ни ни изпълнение

„

Приложение 3

към чл. 8, ал. 4
(Обн. като притурка на ДВ,
изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Приложение 4

към чл. 8, ал. 4
(Обн. като притурка на ДВ,
изм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Приложение 5

към чл. 9, ал. 3
(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 6

към чл. 10, ал. 1
(Ново - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

Обособени участъци на р. Дунав за придобиване на правоспособности и права за плаване

	От речен километър		До речен километър
Б-1.	2414	-	2226
Б-2.	2234	-	1860
Б-3.	1880		1471
Б-4.	1480		1171
Б-5.	1171	-	790
Б-6.1.	845	-	730
Б-6.2.	750	-	540
Б-6.3.	570	-	480
Б-6.4.	505	-	369

А/Б-7.	383	-	000
--------	-----	---	-----

Приложение 6а

към чл. 10, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

Задължителни райони за зачитане преминаването през обособените участъци на р. Дунав

	От място/речен километър		До място/речен километър	
Б-1.	Щраубинг	2329	-	Филсхофен 2249
Б-2.1.	Тифенбах	2081	-	Санкт-Никола 2074
Б-2.2.	Мелк	2036	-	Кремс 2001
Б.-2.3.	Фройденау	1920	-	Устие на р. Морава 1880
Б-3.	Устие на р. Морава	1880		Мохач 1450
Б-4.	Мохач	1450		Белград 1166
Б-5.1.	Велико Градище	1059	-	Йоц 1038
Б-5.2.	Горни Казани	974	-	Оршова 954
Б-5.3.	Прахово	863	-	Устие на р. Тимок 845
Б-6.1.	Устие на р. Тимок	845	-	Лом 744
Б-6.2.	Лом	744	-	Свищов 554
Б-6.3.	Свищов	554	-	Русе 495

Б-6.4.	Русе	495	-	Силистра	375
Б-7.	Силистра	375	-	Браила	170
А-7.	Браила	170	-	Черноморе	000

Приложение 7

към чл. 12, ал. 2

(Обн. като притурка на ДВ,
отм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Приложение 8

към чл. 13, ал. 2

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

Правила за определяне на необходимия минимален брой морски лица за комплектоване на екипажите на морските кораби

1. Необходимият минимален брой морски лица за комплектоване на екипажа на морските кораби (МБЕ) се определя отделно за всеки конкретен кораб в съответствие с препоръките, изложени в Резолюция А.1047(27) на Международната морска организация относно принципите за безопасно комплектоване с корабен екипаж, и правилата, посочени по-долу.

2. Корабособственикът или операторът на кораб подава в ИА "Морска администрация" заявление за определяне на МБЕ, придружено с попълнена колона 3 от форма 1 на това приложение. Колона 4 от същата форма се попълва от ИА "Морска администрация".

3. При извършване на конструктивни промени, преустройство, поставяне на допълнителни системи и оборудване, промяна на режима на експлоатация и поддръжка на кораба, които могат да повлияят на МБЕ, корабособственикът/операторът подава заявление до ИА "Морска администрация" с предложение за промяна на МБЕ, придружено от нова попълнена форма 1.

4. Когато ИА "Морска администрация" констатира, че екипажът на даден кораб, чийто брой и състав съответства на определения с МБЕ, системно не може да изпълнява безопасно функциите си, анулира/изтегля издадения от нея документ за надеждно комплектоване на кораба с екипаж. С писмото до корабособственика/оператора администрацията го уведомява за предприетата мярка и изисква представяне на ново предложение за определяне на МБЕ.

5. При определяне на МБЕ ИА "Морска администрация" оценява възможността предложеният от корабособственика/оператора на кораба МБЕ да изпълнява следните задачи:

5.1. да поддържа през цялото време на прехода безопасна навигационна, машинна и радиовахта;

5.2. да осигурява безопасно извършване на швартови операции;

5.3. да поддържа безопасна стоянка на котва;

5.4. да изпълнява всички дейности, свързани с опазване на морската среда от замърсяване;

5.5. да поддържа в добро състояние всички устройства, осигуряващи безопасността на кораба, като извършва тяхната поддръжка на море, да поддържа реда и чистотата на всички достъпни помещения на кораба с цел избягване на риска от пожар и да осигурява възможност да бъдат използвани всички спасителни и други средства;

5.6. да осигури грижи за здравето на лицата на борда;

5.7. да осигури безопасен превоз на товара по време на рейса;

5.8. да може да осигури извършването на проверки и поддръжка на конструктивната цялост на кораба (да

борави с устройствата, осигуряващи водоплътност, да ги поддържа в изправно състояние, както и да създаде компетентна да се бори с аварийни ситуации група/и);

5.9. да може да осигури изпълнението на одобрения корабен план за сигурност;

5.10. да може да осигури нормалната експлоатация на пропульсивния комплекс и спомагателните механизми, както и тяхната поддръжка в нормално работно състояние;

5.11. да осигури изпълнение на необходимите учения по борба с пожар, напускане на кораба и борба за живучест; поддръжка на противопожарно, спасително и аварийно оборудване и снабдяване;

5.12. да осигури възможност за провеждане на практически занимания с всички лица на борда, включително използването и действията с противопожарното и спасителното оборудване, аварийното снабдяване на борда и устройствата за водоплътност;

5.13. да осигури създаване и поддържане на нормални битови условия и възможност за правилно съхранение на хранителните продукти и вода за пиене, както и приготвяне и сервиране на храна;

5.14. да осигури спазването на изискваните периоди за почивка на всеки член от корабния екипаж;

5.15. да вземе под внимание задълженията и отговорностите на членовете по осигуряване на сигурността на кораба.

6. При определяне на МБЕ ИА "Морска администрация" отчита следните фактори:

6.1. тип и размер на кораба;

6.2. тип, размер и брой на главните двигатели на пропульсивния комплекс – спомагателните механизми и ниво на автоматизация;

6.3. конструкцията и оборудването на кораба;

6.4. метода за поддръжка на кораба, прилаган при експлоатацията му;

6.5. товарите, които обикновено превозва;

6.6. честота на посещение на пристанища, продължителност и естество на рейсовете, които обикновено се извършват;

6.7. район на плаване, дейности, които извършва корабът;

6.8. степен, в която са провежда обучение на борда на кораба;

6.9. максимално допустимите часове работа на борда;

6.10. прилагане на одобрения план за сигурност на кораба;

6.11. брегово сервизно обслужване, осигурено от компанията;

6.12. изискванията на Международната морска трудова конвенция (МТК '2006), приложими към кораба.

7. При определяне на необходимия минимален брой лица за комплектоване на екипажа ИА "Морска администрация" в допълнение на т. 5 и 6 да взема предвид и:

7.1. поддържане нивото на безопасна експлоатация на кораба, спазване на мерките за сигурност и опазване на околната среда, когато корабът не е на ход;

7.2. с изключение на кораби с ограничен размер комплектоването на корабите с екипаж трябва да се обезпечи с достатъчен брой правоспособни вахтени помощник-капитани, за да не се налага капитанът да носи постоянна навигационна вахта;

7.3. с изключение на кораби с ограничена мощност на корабната силова уредба комплектоването на корабите с екипаж трябва да се обезпечи с достатъчен брой правоспособни вахтени механици, за да не се налага главният механик да носи постоянна машинна вахта;

7.4. поддържане на минимални стандарти за здравето на екипажа и хигиенно-битовите условия на борда;

7.5. обезпечаване с храна и питейна вода за целия екипаж на кораба съгласно изискванията на Морската трудова конвенция;

7.6. под кораб с ограничен размер се разбира кораб до 3000 БТ, а под кораб с ограничена мощност на КСУ – кораб до 3000 кВт;

7.7. корабособственик на кораби по т. 7.6 може да заяви намаляване на необходимия брой квалифицирани морски лица, доказвайки с форма 1 спазването на изискванията на т. 5 и 6.

8. Когато при определяне на МБЕ ИА "Морска администрация" установи, че предложеният от корабособственика/оператора брой и състав на екипажа не би могъл да изпълнява всички задачи, свързани с експлоатацията на кораба, или когато продължителността на работа за даден член от екипажа надхвърля нормативно определената максимална продължителност на работното време, администрацията уведомява корабособственика/оператора за това и изисква корекция на предложението.

ИА "Морска администрация" при определяне на МБЕ не издава Документ за надлежно комплектоване на кораб с екипаж, ако не са изпълнение изискванията по т. 5.1.

9. ИА "Морска администрация" може да наложи ограничения, свързани с експлоатация на даден кораб, за определен МБЕ по отношение на продължителност на плаване, район на плаване, плаване само през светлата част на денонощието, задължителна брегова поддръжка и др. Наложените ограничения се вписват в Документа за надлежно комплектоване с екипаж.

10. Указания за попълване на форма 1 от корабособствениците/оператора на кораба:

10.1. информацията по т. 3 – 6 се дава като усреднени данни за обичайния район на плаване в колонка 3;

10.2. информацията по т. 13, 14 и 15 трябва да съответства на обичайно приетата практика, класа на автоматизация на машината, оборудването на кораба за носене на ходова вахта на мостика от един човек;

10.3. работното натоварване на длъжностите по т. 28 трябва да се изчислява на база задълженията, с които е натоварена съответната длъжност, в съответствие с вътрешните правила на компанията, системата за управление на безопасността и тази наредба.

11. Оценка на предложения МБЕ:

11.1. ИА "Морска администрация" извършва проверка на предоставените данни за пълнота и точност, като сравнява данните в попълнената форма 1 с вписаните в корабните документи и информацията в Системата за управление на безопасността на компанията;

11.2. ИА "МА" проверява дали работното натоварване в часове на седмица на всеки член от предложени МБЕ съответства на нормите на Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа на кораба и корабоприетателя, приета с ПМС 226 от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г.; изм., бр. 96 от 2005 г. и бр. 32 от 2014 г.);

11.3. в случаите на необходимост да се провери доколко предложеният от корабособственика/оператора МБЕ дава възможност корабът да оперира безопасно; ИА "МА" може да поиска снимка и да извърши анализ на работното натоварване на дадена/и длъжност/и.

Форма 1			
	Информация за кораб.....	По правилата на компанията	По нормативни документи
1	2	3	4
1	Тип на кораба, БТ		
2	Район на плаване		
3	Среден брой дни на плаване в ограничена видимост		
4	Среден брой дни		

	продължителност на рейса		
5	Средна честота на посещение на пристанища		
6	Най-малък период от време (дни) между посещение на две последователни пристанища		
7	Средна продължителност на маневрите (в часове)		
8	Брой лица, участващи в маневра (на палубата и мостика)		
9	Брой лица, участващи в маневра (в машината)		
10	Брой на главните двигатели и клас на автоматизация		
11	Брой на спомагателните двигатели и клас на автоматизация		
12	Брой на парните котли и клас на автоматизация		
13	Колко лица носят ходова вахта на мостика		
14	Колко лица носят ходова вахта в машината		
15	Колко лица носят дежурство на мостика и в машината (и помпено отделение) при товаро-разтоварни работи		
16	Средно колко време (в часове) е необходимо за подготовката на кораба и устройствата за		

	товарене/разтоварване		
17	Какъв тип поддръжка се прилага за палубата и палубните устройства и механизми		
18	Какъв тип поддръжка се прилага за машината и механизмите		
19	Какъв тип поддръжка се прилага за радиооборудването		
20	В съответствие с дейностите, предвидени в Ship Board Maintenance Plan, средно колко часа седмично общо са необходими за тяхното изпълнение		
21	В съответствие с планираните тренировки и обучение на екипажа средно колко часа седмично са необходими за тяхното осъществяване		
22	В съответствие с корабния план за сигурността средно седмично колко часа са необходими за изпълнение на дейностите и тренировките, включително при престой в пристанище		
23	В съответствие с правилата на компанията средно седмично колко часа са необходими за извършване на административна дейност		

	(съставяне на отчети, заявки и др.п.)		
24	Честота на бункероване с ГСМ и вода/средна продължителност в часове на седмица		
25	Честота на снабдяване с провизии, резервни части и друго оборудване/средна продължителност в часове на седмица		
26	Общ брой легла в кабините, предназначени за екипажа		
27	Общ брой санитарни възли, предназначени за екипажа		
28	Предполагаемо средно натоварване на всеки отделен член от екипажа в нормални условия на експлоатация (часа/седмично)		
28.1	Капитан		
28.2	Старши помощник-капитан		
28.3.1	Вахтен помощник-капитан		
28.3.2	Вахтен помощник-капитан		
28.4	Палубен боцман		
28.5.1	Рулеви		
28.5.2	Рулеви		
28.5.3	Рулеви		
28.6	Главен механик		
28.7	Втори механик		
28.8.1	Вахтен механик		

28.8.2	Вахтен механик			
28.9	Машинен боцман			
28.10.1	Моторист			
28.10.2	Моторист			
28.10.3	Моторист			
28.11	Електромеханик			
28.12	Електротехник			
28.13	Корабен готвач, при екипаж 10 и повече			
29	Предложение за съвместяване изпълнението на определени задачи			
29.1	Длъжност .....ще изпълнява освен своите задачи и ..... в рамките на една седмица			
29.2	Общо седмично натоварване в часове на длъжността при изпълнение на основните и съвместяваните задачи			
29.3	Длъжност .....ще изпълнява освен своите задачи и ..... в рамките на една седмица			
29.4	Общо седмично натоварване в часове на длъжността при изпълнение на основните и съвместяваните задачи			
А. Щурмански състав				
Район на плаване	Далечно	Крайбрежно		
Корабни длъжности	Големина на кораба в бруто тона			
		над 3000	от 500	до 5000

				до 30 00		
1.	Капитан	1	1	1	1	1
2.	Старши помощник-капитан	1	-	1	-	-
3.	Вахтен помощник-капитан	2	1	1	1	-
4.	Рулеви	3	2	3	2	2
5.	Моряк	-	-	-	-	-

Забележки:

1. Корабите с големина до 200 БТ и с продължителност на плаването, по-малко от 12 часа в денонощието, имат един капитан и един рулеви.

2. Маневрените влекачи, плаващи в акваторията на пристанищата и рейдовете, със сменен режим на работа имат един капитан и един моряк.

3. Корабите с големина до 100 БТ, плаващи в акваторията на пристанищата и рейдовете, имат един капитан и един моряк.

Б. Технически състав на екипажите

Корабни длъжности		Пропулсивна мощност на КСУ, в кВт					
		от 750 до 300 0	от 450 до 750	от 250 до 450			
1.	Главен механик	1	1	1	1		
2.	Втори механик	1	1	-	-		
3.	Вахтен механик	2	1	1	-		
4.	Моторист	2	1	-	1		

Корабни длъжности	Обща пропульсивна мощност, в кВт	
	от	

		30 0 до 75 0		
1.	Електромеханик	1	-	
2.	Електротехник		1	

Забележки:

1. Посочените в таблицата технически длъжности могат да бъдат променяни при отчитане на следните фактори:

- район и режим на плаване;
- сложност на машинното отделение, системите за контрол и наблюдение и наличие на допълнителни машини и механизми;
- наличие и степен на автоматизация;
- режим на техническо обслужване, и
- наличие и степен на брегова поддръжка.

2. Маневрените влекачи, плаващи в акваториите на пристанищата и рейдовете, със сменен режим на работа имат един механик и един моторист, като длъжността „моторист“ може да се изпълнява от моряка, ако има свидетелство за правоспособност „корабен моторист“.

В. Корабни радиооператори

1. Пътнически кораби

Брой на пътниците	Продължителност на плаването в едно денонощие	на	
		повече от 16 часа	едно
1.	По-малко от 250	1 оператор за СМСББ	2 оператори за СМСББ
2.	Повече от 250	2 оператори за СМСББ	3 оператори за СМСББ

Забележка.

Всички кораби трябва да имат поне един радиооператор, притежаващ свидетелство за наличното радиооборудване.

Г. Плаващи технически средства

Корабни длъжности		
1.	Капитан	1
2.	Механик	1
3.	Моряк	-

Приложение 9

към чл. 13, ал. 2

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 10

към чл. 13, ал. 2

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 11

към чл. 56, ал. 1

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 12

към чл. 76, ал. 1

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 13

към чл. 82, ал. 1

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 14

към чл. 82, ал. 2

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 15

към чл. 83, ал. 1, т. 1, б. "а"

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 16

към чл. 83, ал. 1, т. 1, б. "б"

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 10 от 2017 г.)

**СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
КАПИТАН НА РИБОЛОВЕН КОРАБ**

**CERTIFICATE OF COMPETENCY
MASTER OF FISHING BOAT**

.....
.....
.....
роден на/Born .....
място/ Place .....
ЕГН/ID.....
Пол/Sex .....

ИА „МА“ удостоверява, че законният притежател на това свидетелство е надлежно квалифициран в съответствие с чл. 39, т.5 от Наредбата за компетентност на морските лица, и може да бъде: *The Bulgarian Maritime Administration, certifies that the lawful holder of the certificate has been found duly qualified in accordance with Art. 39, p.5 of Regulation on Seafarers Competency in the Republic of Bulgaria to be:*

**КАПИТАН НА РИБОЛОВЕН КОРАБ
MASTER OF FISHING BOAT**

**ЗАБЕЛЕЖКИ
NOTES**

Оригиналът на това свидетелство трябва да бъде на разположение, докато притежателят му служи на борда на кораба, съгласно точка 11 на правило I/2 на Конвенцията и съгласно Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България. Умолява се всеки, който намери свидетелството, да го изпрати до ИАМА на адрес: София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 9. Валидността на свидетелството може да се провери на интернет страницата на Администрацията www.marad.bg

The original of this certificate must be kept available in accordance with Regulation I/2, para 11 of the Convention while serving on board a ship. Any person finding this document should send it to the Bulgarian Maritime Administration - 9 Dyakon Ignatij Str., Sofia 1000, Bulgaria. The authenticity of this certificate could be checked on the web page of the Administration – www.marad.bg

Приложение 16а

към чл. 83, ал. 1, т. 1, б. "в"

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 10 от 2017 г.)

Законният притежател на това свидетелство на основание чл.28, т.7 от Наредба № 6 от 2012 г за компетентност на морските лица в Република България може да заема следната длъжност или длъжности, посочени в изискванията на Администрацията за комплектуване на кораба с екипаж:

The lawful holder of this certificate on the grounds of Art. 28, p.7 of Regulation on Seafarers Competency in the Republic of Bulgaria may serve in the following capacity or capacities specified in the applicable safe manning requirements of the Administration

Длъжност	Ограничения
Капитан на риболовен кораб Master of fishing boat	
Радиооператор за СМСББ GMDSS radiooperator	

Дата на издаване
Date of issue:

.....

Валидност
Valid until:

.....
Подпис на упълномощеното длъжностно лице
Signature of duly authorized official

.....
Име на упълномощеното длъжностно лице
Name of duly authorized official

Seal

Подпис на притежателя
Signature of the Holder of the certificate: .....

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“**

**СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
КАПИТАН НА РИБОЛОВЕН КОРАБ**

**CERTIFICATE OF COMPETENCY
MASTER OF FISHING BOAT**

№ 03-00000000

9, Dyakon Ignatij Str, Sofia 1000, Bulgaria
bma@marad.bg, www.marad.bg

**СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
КАПИТАН НА ВЛЕКАЧ**

**CERTIFICATE OF COMPETENCY
MASTER OF TUGBOAT**

.....
.....
.....
роден на/Вoгн .....
място/ Place .....
EGN/ID.....
Пол/Sex .....

ИА „МА“ удостоверява, че законният притежател на това свидетелство е надлежно квалифициран в съответствие с чл. 39, т.1 и чл.44, т.1 от Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България, и може да бъде:

The Bulgarian Maritime Administration, certifies that the lawful holder of the certificate has been found duly qualified in accordance with Art. 39, p.1 of Regulation on Seafarers Competency in the Republic of Bulgaria to be:

**КАПИТАН НА ВЛЕКАЧ
MASTER OF TUGBOAT**

**ЗАБЕЛЕЖКИ
NOTES**

Оригиналът на това свидетелство трябва да бъде на разположение, докато притежателят му служи на борда на кораба, съгласно точка 11 на правило I/2 на Конвенцията и съгласно Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България. Умолява се всеки, който намери свидетелството, да го изпрати до ИА „МА“ на адрес: София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 9. Валидността на свидетелството може да се провери на интернет страницата на Администрацията www.marad.bg

The original of this certificate must be kept available in accordance with Regulation I/2, para 11 of the Convention while serving on board a ship. Any person finding this document should send it to the Bulgarian Maritime Administration - 9 Dyakon Ignatiy Str., Sofia 1000, Bulgaria. The authenticity of this certificate could be checked on the web page of the Administration – www.marad.bg

Законният притежател на това свидетелство на основание чл.44, т.1 от Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България може да заема следната длъжност или длъжности, посочени в изискванията на Администрацията за комплектуване на кораба с екипаж:
The lawful holder of this certificate on the grounds of Art. 44, p.1 of Regulation on Seafarers Competency in the Republic of Bulgaria may serve in the following capacity or capacities specified in the applicable safe manning requirements of the Administration

Длъжност	Ограничения
Капитан на влекач Master of tugboat	
Радиооператор за СМСББ GMDSS radiooperator	

Дата на издаване
Date of issue:

Валидност
Valid until : .....

.....
Подпис на упълномощеното длъжностно лице
Signature of duly authorized official

.....
Име на упълномощеното длъжностно лице
Name of duly authorized official

Seal

Подпис на притежателя
Signature of the Holder of the certificate: .....

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“**

**СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
КАПИТАН НА ВЛЕКАЧ**

**CERTIFICATE OF COMPETENCY
MASTER OF TUGBOAT**

№ 03-0000000

*9, Dyakon Ignatiy Str., Sofia 1000, Bulgaria
bma@marad.bg, www.marad.bg*

Приложение 17

към чл. 83, ал. 1, т. 1, б. "г"

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 18

към чл. 83, ал. 1, т. 2

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 19

към чл. 83, ал. 1, т. 3

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 10 от 2017 г.)

**СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
ПИЛОТ**

На.....
.....
.....
Роден.....
Месторождение.....
ЕГН.....
Пол.....

ИА „МА“ удостоверява, че законният притежател на това свидетелство е надлежно квалифициран в съответствие чл.39, т.2 на Наредбата за компетентност на морските лица в Република България, и може да изпълнява задълженията на

ПИЛОТ

Законният притежател на това свидетелство на основание чл.44, т.2 на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България може да заема длъжност

ПИЛОТ В ПРИСТАНИЩЕ _____

Дата на издаване

Валидност: .....

.....
Подпис на упълномощеното длъжностно лице

.....
Име на упълномощеното длъжностно лице

Печат

Подпис на притежателя .....

ЗАБЕЛЕЖКИ

Оригиналът на това свидетелство трябва да бъде на разположение, докато притежателят му служи на борда на кораба, съгласно точка 11 на правило I/2 на Конвенцията и съгласно Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България. Умолява се всеки, който намери свидетелството, да го изпрати до ИА „МА“ на адрес: София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 9. Автентичността на свидетелството може да се провери на интернет страницата на Администрацията www.marad.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
ПИЛОТ

№ 03-00000000

*София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 9.
bma@marad.bg, www.marad.bg*

Приложение 20

към чл. 83, ал. 1, т. 4

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
ВОДАЧ НА КОРАБ ДО 40 БТ ПО МОРЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

CERTIFICATE OF COMPETENCY
SKIPPER OF SEAGOING VESSEL UP TO 40 GT
REPUBLIC OF BULGARIA

- 1.
- 2.
- 3.
- 3а.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ „ВОДАЧ НА КОРАБ ДО 40 БТ ПО МОРЕ“
CERTIFICATE OF COMPETENCY „SKIPPER OF SEAGOING VESSEL UP TO 40 GT“

1. Фамилия/Surname of the holder
2. Име/презиме/Other Name(s) of the holder
3. Дата и място на раждане/Date and Place of birth
- 3а. ЕГН/ID No
4. Дата на издаване/Date of issue
5. Свидетелство №/Number of the certificate
6. Снимка на притежателя/Photo of the holder
7. Подпис на притежателя/Signature of the holder
8. Адрес/Address of the holder
9. Гражданство/Nationality of the holder
10. Валидно за: *I (международно плаване), C (крайбрежно плаване)*
Valid for: *I (international waters), C (coast waters)*
11. Дата на валидност/Date of expiry
12. Издаден от/Issued by.“

Приложение 21

към чл. 83, ал. 1, т. 5

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ
ШКИПЕР НА КОРАБ ЗА СПОРТ И
РАЗВЛЕЧЕНИЕ ДО 300 БТ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

CERTIFICATE OF COMPETENCY
SKIPPER OF PLEASURE
CRAFT UP TO 300 GT
REPUBLIC OF BULGARIA

- 1.
- 2.
- 3.
- 3а.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ШКИПЕР НА КОРАБ ЗА СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЕ
CERTIFICATE FOR SKIPPER OF PLEASURE CRAFT

1. Фамилия/Surname of the holder
2. Име/презиме/Other Name(s) of the holder
3. Дата и място на раждане/Date and Place of birth
- 3а. ЕГН/ID No
4. Дата на издаване/Date of issue
5. Свидетелство №/Number of the certificate
6. Снимка на притежателя/Photo of the holder
7. Подпис на притежателя/Signature of holder
8. Адрес/Address of the holder
9. Гражданство/Nationality of the holder
10. Валидно за: *I (неограничен район на плаване),
M (моторни кораби), S (ветроходни кораби)*
Valid for: *I (unlimited area),
M (motorized craft), S (sailing craft)*
11. Валидно до/Date of expiry
12. Издаден от/Issued by.

Приложение 22

към чл. 83, ал. 1, т. 6

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 23

към чл. 83, ал. 1, т. 7

(Обн. като притурка на ДВ,

изм. - ДВ, бр. 10 от 2017 г.)

REPUBLIC OF BULGARIA
ENDORSEMENT

ATTESTING THE RECOGNITION OF A CERTIFICATE UNDER THE PROVISIONS OF THE INTERNATIONAL CONVENTION ON STANDARDS OF TRAINING, CERTIFICATION AND WATCHKEEPING FOR SEAFARERS 1978, AS AMENDED

The Bulgarian Maritime Administration, on behalf of the Government of the Republic of Bulgaria, certifies that Certificate No. _____ issued to

Mr/Ms .....
Photo .....
3x3.5 .....
Born .....
Place .....
ID No .....
Nationality .....

by or on behalf of the Government of the _____ is duly recognized in accordance with the provisions of Regulation I/10 of the above Convention, as amended, and the lawful holder is authorized to perform the following functions at the levels specified, subject to any limitations indicated, until _____

Функция Function	Ниво Level	Ограничения, ако има такива Limitations, if any

ЗАБЕЛЕЖКИ
NOTES

Функции / Functions

1. Корабоводене / Navigation
2. Обработване и подреждане на товари / Cargo Handling and Stowage
3. Управление на операциите на кораба и грижа за лицата на борда / Controlling the operation of the ship and care for persons on board
4. Морско инженерство / Marine Engineering
5. Електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление / Electrical, electronic and control engineering
6. Техническо обслужване и ремонт / Maintenance and Repair
7. Радио свръзки / Radio communications

Нива на отговорност / Levels of responsibility

- M. Управленско ниво / Management level
- O. Оперативно ниво / Operational level
- S. Изпълнителско ниво / Support level

Оригиналът на това потвърждение трябва да бъде на разположение, докато притежателят му служи на борда на кораба, съгласно точка 11 на правило I/2 на Конвенцията и съгласно Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България. Умолява се всеки, който намери свидетелството, да го изпрати до ИА „МА“ на адрес: София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ № 9. Валидността на свидетелството може да се провери на интернет страницата на Администрацията www.marad.bg

The original of this endorsement must be kept available in accordance with Regulation I/2, para 11 of the Convention while serving on board a ship. Any person finding this document should send it to the Bulgarian Maritime Administration - 9 Dyakon Ignatiy Str., Sofia 1000, Bulgaria. The validity of this certificate could be checked on the web page of the Administration - www.marad.bg

Приложение 24

към чл. 83, ал. 1, т. 8

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 25

към чл. 83, ал. 1, т. 9

(Обн. като притурка на ДВ,

The lawful holder of this Endorsement may serve in the following capacity or capacities specified in the applicable safe manning requirements of the Administration:

Длъжност Capacity	Ограничения Limitations, if any

Дата на издаване .....
Date of issue: .....
Валидност: .....
Valid until: .....

.....
Подпис на упълномощеното длъжностно лице
Signature of duly authorized official

.....
Име на упълномощеното длъжностно лице
Name of duly authorized official

Seal

Подпис на притежателя
Signature of the Holder of the certificate: .....

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ“

REPUBLIC OF BULGARIA
BULGARIAN MARITIME ADMINISTRATION

ENDORSEMENT

No

9, Dyakon Ignatiy Str., Sofia 1000, Bulgaria
bma@marad.bg, www.marad.bg

отм. - ДВ, бр. 84 от 2014 г.)

Приложение 26

към чл. 83, ал. 1, т. 9

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 27

към чл. 83, ал. 1, т. 9

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 28

към чл. 83, ал. 1, т. 9

(Обн. като притурка на ДВ)

Приложение 29

към § 9

(Обн. като притурка на ДВ)